

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

ZAKON O POREZU NA DOBIT

Sarajevo, decembar 2015. godine

ZAKON O POREZU NA DOBIT

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(1) Ovim zakonom definira se: obveznik poreza na dobit, metodologija utvrđivanja porezne osnovice, plaćanje i naplata poreza na dobit, otklanjanje dvostrukog oporezivanja, grupno oporezivanje, oporezivanje kod statusnih promjena, porezni poticaji, transferne cijene, kaznene odredbe za prekršaje koji se odnose na povrede odredbi ovog zakona kao i druga pitanja od značaja za utvrđivanje poreza na dobit koji se prema ovom zakonu plaća u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

(2) Raspodjela i pripadnost prihoda od poreza na dobit utvrđuje se posebnim zakonom.

Član 2.

(1) U smislu ovog zakona primjenjuje se značenje pojmova koji su definirani u drugim zakonima i propisima u Federaciji i Bosni i Hercegovini, ukoliko u ovom zakonu nije izričito navedeno drugačije značenje.

(2) U smislu ovog zakona primjenjuju se sljedeći pojmovi:

- a) pojam „**porezni obveznik**“ znači svako lice koje podliježe plaćanju poreza na dobit prema ovom zakonu;
- b) pojam „**lice**“ znači svako fizičko ili pravno lice;
- c) pojam „**pravno lice**“ znači bilo koji oblik organizacione cjeline koji ima zakonska prava i obaveze, te se osniva da bi se ostvario određeni cilj i djeluje u skladu sa zakonskim propisima uz upisivanje u odgovarajući registar koji vodi nadležni organ;
- d) pojam „**povezano lice**“ znači bilo koje lice koje je povezano sa poreznim obveznikom na način predviđen ovim zakonom;
- e) pojam „**finansijske institucije**“ obuhvaća banke, osiguravajuća društva, društva za reosiguranje, lizing društva, mikrokreditna društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima, investicijske fondove, brokerska i dilerska društva.
- f) pojam „**nadzorni organ**“ obuhvaća Agenciju za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Agenciju za bankarstvo Republike Srpske, Agenciju za nadzor osiguravajućih društava Federacije Bosne i Hercegovine i Agenciju za osiguranje Republike Srpske;
- g) pojam „**računovodstveni propisi**“ obuhvaća zakonske i podzakonske akte iz oblasti računovodstva i revizije koji se primjenjuju na teritoriji Bosne i

Hercegovine, te Međunarodne računovodstvene standarde – MRS i Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja – MSFI;

- h) pojam „**finansijski izvještaj**“ obuhvaća bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o promjeni kapitala, izvještaj o novčanim tokovima;
- i) pojam „**dobit**“ znači iskazana ukupna dobit prije poreza na dobit;

II. OBVEZNICI POREZA NA DOBIT

1. Porezni obveznik

Član 3.

(1) Obveznik poreza na dobit je privredno društvo i drugo pravno lice – rezident Federacije koji privrednu djelatnost obavlja samostalno i trajno prodajom proizvoda i/ili pružanjem usluga na tržištu u Federaciji, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt) ili na inostranom tržištu radi ostvarivanja dobiti.

(2) Obveznik poreza na dobit je i podružnica pravnog lica iz Republike Srpske i Brčko Distrikta, a koja je registrovana na teritoriji Federacije, za dobit koju ostvari poslovanjem u Federacije.

(3) Obveznik poreza na dobit je i poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica koja posluje putem stalnog mjesta poslovanja na teritoriji Federacije i koja je rezident Federacije.

(4) Obveznik je i nerezident, po osnovu ostvarenog prihoda od rezidenta Federacije.

2. Lica koja ne podliježu porezu na dobit

Član 4.

(1) Lica koji ne podliježu porezu na dobit su:

a) Centralna banka Bosne i Hercegovine;

b) tijela državne, federalne i kantonalne uprave i lokalne samouprave;

c) federalne, kantonalne i lokalne ustanove, zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruženja, dobrovoljna vatrogasna društva, turističke zajednice, sportska društva i savezi, fondacije, zaklade, ustanove, humanitarne organizacije, pravna lica kojima je posebnim propisima povjereno vršenje upravnih poslova iz nadležnosti organa uprave i druga pravna lica koja su registrovana za obavljanje neprofitne djelatnosti u Federaciji i koji ostvaruju prihode po osnovu: prihoda iz budžeta ili javnih fondova države, Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave; prihoda po osnovu sponzorstva ili donacija u novcu ili naturi, članarina, naknada kao i prihoda od prodaje ili prijenosa dobara, osim dobara koja se koriste ili su se koristila za obavljanje djelatnosti na tržišnom osnovu.

(2) Ako pravna lica iz stava (1) tačka c) ovog člana, koja su registrovana u skladu sa posebnim propisima, obavljaju neku tržišnu djelatnost, te ostvaruju i druge prihode sa tržišta izuzev prihoda navedenih u stavu (1) tačka c) ovog člana, obveznici su poreza na dobit za dobit koju ostvare obavljanjem takvih djelatnosti.

(3) Ako pravna lica iz stava (2) ovog člana, ne podnose prijave kao obveznici poreza na dobit, Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Porezna uprava) će po službenoj dužnosti ili na prijedlog poreznog obveznika ili drugih zainteresovanih lica, rješenjem utvrditi da su ta pravna lica obveznici poreza na dobit za tu djelatnost ili za prihode koji nisu navedeni u stavu (1) tačka c) ovog člana.

3. Rezident i nerezident

Član 5.

(1) Rezident Federacije, u svrhu ovog zakona, je pravno lice koji ispunjava jedan od sljedećih uslova:

1. Sjedište pravnog lica je upisano u sudski registar poslovnih subjekata u Federaciji
2. Mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja pravnog lica se nalazi na teritoriji Federacije.

(2) Nerezidentom se smatra pravno lice čije je sjedište van granica Bosne i Hercegovine i/ili čije se mjesto stvarne uprave i nadzora poslovanja nalazi van granica Bosne i Hercegovine.

4. Poslovna jedinica nerezidenta

Član 6.

(1) Poslovnom jedinicom nerezidenta smatra se stalno mjesto poslovanja preko kojeg nerezidentno pravno lice obavlja poslovanje u cijelosti ili djelimično.

(2) Pojam stalno mjesto poslovanja obuhvaća:

- a) sjedište uprave,
- b) podružnicu,
- c) poslovnicu,
- d) tvornicu,
- e) radionicu i
- f) rudnik, naftne ili plinske izvore, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto iskorištavanja prirodnog bogatstva.

(3) Stalno mjesto poslovanja predstavlja i gradilište ili građevinski ili instalaterski projekt, ukoliko poslovanje traje duže od šest mjeseci.

(4) Pojam stalno mjesto poslovanja obuhvaća i pružanje usluga, uključujući i savjetodavne usluge, od strane pravnog lica preko zaposlenih ili drugog lica koje je u tu svrhu angažovalo pravno lice, ukoliko se djelatnost odnosi na isti ili povezani projekt u Federaciji u periodu ili periodima koji ukupno traju duže od tri mjeseca u bilo kom dvanaestomjesečnom periodu.

(5) Izuzetno od odredbi st. (1) do (4) ovog člana, stalnim mjestom poslovanja ne smatra se:

a) korištenje objekata isključivo u svrhu skladištenja, izlaganja ili isporuke proizvoda ili roba koje pripadaju tom pravnom licu;

b) držanje zaliha proizvoda ili roba koje pripadaju tom pravnom licu isključivo u svrhu skladištenja, izlaganja ili isporuke;

c) držanje zaliha proizvoda ili roba koje pripadaju tom pravnom licu isključivo za potrebe prerade koje obavlja drugo pravno lice;

d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu nabavke proizvoda ili roba ili prikupljanja informacija za sebe;

e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu obavljanja drugih sličnih pripremnih ili pomoćnih djelatnosti za pravno lice;

f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo zbog kombinacije djelatnosti spomenutih u tačkama a) do e) ovog stava, pod uslovom da je cjelokupna djelatnost stalnog mjesta poslovanja, koja se javlja kao rezultat te kombinacije, pripremnog ili pomoćnog karaktera.

(6) Izuzetno od odredbi st. (1) i (2) ovog člana, kada pravna lice - osim posrednika sa samostalnim statusom na kojeg se primjenjuje stav (7) ovog člana - djeluje u ime nekog pravnog lica, te ima ovlaštenje da u Federaciji zaključuje ugovore u ime i za račun tog pravnog lica, smatra se da to pravno lice ima stalno mjesto poslovanja u Federaciji ukoliko aktivnosti tog pravnog lica nisu ograničene na djelatnosti navedene u stavu (5) ovog člana, koje iako se obavljaju preko stalnog mjesta poslovanja, ne bi se smatralo stalnim mjestom poslovanja u skladu s odredbama ovog stava.

(7) Ne smatra se da pravno lice ima stalno mjesto poslovanja kada obavlja poslovne djelatnosti samo preko posrednika, glavnog komisionara ili drugog zastupnika sa samostalnim statusom, pod uslovom da taj zastupnik djeluje u okviru svoje redovne poslovne djelatnosti.

(8) Činjenica da rezidentno pravno lice kontrolira nerezidentno pravno lice ili je pod njegovom kontrolom, sama po sebi ne čini ovo prvo pravno lice stalnim mjestom poslovanja ovog drugog pravnog lica.

(9) Ako pravna lica iz stava (1) ovog člana, ne podnose prijave kao obveznici poreza na dobit, Porezna uprava će po službenoj dužnosti ili na prijedlog poreznog obveznika ili drugih zainteresovanih lica, rješenjem utvrditi da su ta pravna lica obveznici poreza na dobit.

III. POREZNA OSNOVICA

1. Opće odredbe

Član 7.

- (1) Porezna osnovica utvrđuje se u poreznom bilansu, usklađivanjem rashoda i prihoda i kapitalne dobiti/gubitka iskazanih u finansijskim izvještajima, na način propisan ovim zakonom.
- (2) Porezna osnovica se izračunava kao dobit iskazana u finansijskom izvještaju uvećana za porezno nepriznate rashode i druge porezno nepriznate stavke, i umanjena za neoporezive stavke, u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Svaki prihod i kapitalna dobit koju ostvari porezni obveznik uključuje se u poreznu osnovicu, osim stavki koje se, u skladu sa ovim zakonom, ne uključuju.
- (4) Iznos poreza na dobit se izračunava množenjem porezne osnovice stopom poreza na dobit.
- (5) Porezno priznati rashodi obuhvaćaju sve dokumentirane rashode, koji su umanjeni za iznos poreza na dodanu vrijednost koji se može odbiti, koje porezni obveznik snosi u svrhu ostvarivanja dobiti, ako su pravilno iskazani u finansijskim izvještajima.
- (6) Naknade, takse i drugi javni prihodi koje je obveznik dužan platiti po osnovu drugih zakonskih propisa, smatraju se da su plaćeni u svrhu ostvarivanja dobiti.
- (7) Utvrđivanje porezne osnovice vrši se na konzistentan način kako je propisano ovim članom.
- (8) Kod utvrđivanja porezne osnovice, dobit podružnice/poslovne jedinice mora odgovarati onoj dobiti koju bi ostvarila podružnica/poslovna jedinica kada bi bila samostalno i nezavisno pravno lice koji obavlja istu ili sličnu djelatnost pod istim ili sličnim uslovima, te kada bi obavljala djelatnost potpuno samostalno sa pravnim licem čija je podružnica/poslovna jedinica.
- (9) Transakcije koje nisu obavljene u poslovne svrhe s ciljem ostvarivanja dobiti ne priznaju se pri izračunavanju porezne osnovice.

Član 8.

Za utvrđivanje porezne osnovice priznaju se svi rashodi, prihodi i kapitalna dobit/gubitak u iznosima koji su iskazani u poslovnim knjigama, a koji su u skladu sa računovodstvenim propisima, ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom.

2. Usklađivanje rashoda

Član 9

- (1) Porezno nepriznatim rashodima smatraju se:

- a) zatezne kamate i troškovi postupka prinudne naplate javnih prihoda koji se plaćaju i obračunavaju prema poreznim administracijama;
- b) sudski troškovi vezani za sporove oko javnih prihoda bilo da ih je porezni obveznik stvarno snosio ili da su nadoknađeni;
- c) novčane kazne koje izriče nadležni organ,
- d) obračunati i plaćeni porez na dobit;
- e) porez po odbitku koji je obračunat i plaćen na vlastiti teret isplatioca;
- f) izdaci političkim strankama;
- g) raspodjela dobiti i svaka raspodjela iz kapitala;
- h) rashodi na ime povećanje rezervi koje nisu predviđene ili su izvršene iznad dozvoljenog iznosa propisanim člana 13. ovog zakona;
- i) rashodi koji se ne mogu povezati sa ostvarivanjem dobiti ili se ne mogu povezati sa načelom poslovanja pažnjom dobrog privrednika;
- j) finansijski rashodi iznad iznosa propisanog članom 18. ovog zakona;
- k) rashodi na ime ispravke vrijednosti potraživanja od lica kome se istovremeno duguje, do iznosa obaveze prema tom licu;
- l) zatezne kamate, penali i ugovorne kazne između povezanih lica;
- m) rezervisanja koja se ne tretiraju kao porezno priznat rashod u skladu sa ovim zakonom;

(2) Pored rashoda iz stava (1) ovog člana, porezno nepriznatim rashodima poreznih obveznika iz člana 3. st. (2) i (3) i člana 4. stav (2) ovog zakona smatraju se opći i administrativni troškovi koji se ne mogu direktno pripisati poslovanju.

Član 10.

(1) Rashodi nastali na ime evidentiranja zaliha priznaju se u iznosima iskazanim u finansijskom izvještaju primjenom metode prosječne nabavne cijene.

(2) Ukoliko se zalihe evidentiraju po obračunskim vrijednostima koje odstupaju od nabavnih vrijednosti, razlika koja proizlazi iz odstupanja predstavlja porezno nepriznat rashod.

(3) Rashodi nastali na ime usklađivanja vrijednosti zaliha sa njihovom neto ostvarivom vrijednosti priznaju se u poreznom periodu u kojem su te zalihe prodane ili otpisane ili uništene.

Član 11.

(1) Troškovi plaća i drugih primanja lica, koji se u skladu sa propisima o porezu na dohodak smatraju prihodom od nesamostalne ili samostalne djelatnosti, a na koje su obračunati obavezni doprinosi i porez na dohodak, su porezno priznat rashod.

(2) Naknade, koje isplaćuje poslodavac, u skladu sa propisima o porezu na dohodak su porezno priznat rashod.

(3) Porezno priznatim rashodom smatraju se i rashodi po osnovu obračunatih obaveznih doprinosa, uz uslov da su obračunati u skladu sa važećim propisima u Federaciji odnosno Republici Srpskoj i Brčko Distriktu.

(4) Porezno priznatim rashodom smatraju se i date stipendije učenicima i studentima, koji nisu povezana lica s poreznim obveznikom, a na redovnom su školovanju, do iznosa koji ne podliježe oporezivanju prema propisima o porezu na dohodak.

Član 12.

(1) Rashodi po osnovu reprezentacije, a koja je nastala obavljanjem poslovne djelatnosti, priznaju se kao porezno priznat rashod u iznosu od 30% rashoda reprezentacije.

(2) Pod porezno priznatom reprezentacijom iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju se rashodi nastali uslijed ugošćavanja poslovnih partnera, a koji su povezani sa obavljanjem djelatnosti ili uspostavljanjem poslovne saradnje.

(3) Rashodi po osnovu donacija za humanitarne, kulturne, obrazovne, naučne i sportske svrhe, a koje se daju pravnim licima koji nisu obveznici poreza na dobit ili fizičkim licima koji nemaju drugih primanja, priznaju se kao porezno priznat rashod do visine 3% od ukupnog prihoda u periodu za koji se utvrđuje porez na dobit.

(4) Rashodi po osnovu sponzorstva koji proizlaze iz ugovora o sponzorstvu, priznaju se kao porezno priznat rashod do visine 3% ukupnog prihoda u periodu za koji se utvrđuje porez na dobit.

(5) Pod porezno priznatim rashodima po osnovu sponzorstva iz stava (4) ovog člana podrazumijevaju se rashodi na ime potpore za organizovanje i održavanje manifestacija i drugih sličnih događaja ili projekata koji nisu direktno povezani sa poslovanjem obveznika, sa ili bez protuusluge u vidu reklamiranja imena, djelatnosti, proizvoda i usluga sponzora.

(6) Izuzetno, rashodi iz st. (1), (3) i (4) ovog člana, a koji su nastali u transakcijama sa povezanim licima predstavljaju porezno nepriznat rashod.

Član 13.

(1) Porezni obveznik može odbiti kao porezno priznat rashod, rashod na ime rezervisanja iz st. (2) i (3) ovog člana.

(2) Rezervisanja za buduće rashode u vezi sa zaštitom životne sredine priznata su u porezne svrhe ukoliko postoji pravna obaveza koja nalaže poreznom obvezniku zaštitu životne sredine. Iznos koji se može izdvojiti u takvu rezervu ne smije prelaziti 30 procenata oporezive dobiti prije izdvajanja u rezerve. Ukupna rezerva za zaštitu životne sredine ni u jednom trenutku ne može prelaziti upisani kapital u sudski registar poreznog obveznika.

(3) Rezervisanja koja se formiraju za buduće troškove u garantnim rokovima, priznaju se najviše do 4 % godišnjeg prometa poreznog obveznika koji se odnosi na proizvode za koje se daje garancija u poreznom periodu. Ako rezerva prelazi dopušteni iznos, za tu razliku povećava se porezna osnovica u tom poreznom periodu.

(4) Rezervisanja koja se formiraju na ime penala, rabata, popusta ne smatraju se rezervisanjima u smislu stava (3) ovog član.

Član 14.

Rezervisanja iz člana 9. stav (1) tačka m) mogu umanjiti poreznu osnovicu poreznog perioda kada je nastao događaj za koji je izvršeno rezervisanje.

Član 15.

(1) Troškovi istraživanja i razvoja mogu se odbiti od porezne osnovice u momentu nastanka, na način propisan ovim članom.

(2) Troškovi iz stava (1) ovog člana su svi rashodi vezani za poslove osnovnog istraživanja, primijenjenog istraživanja i razvoja, a posebno svi direktni troškovi kao što su plaće, naknade, cijena materijala i usluga, troškovi opreme i objekata u mjeri u kojoj se koriste za aktivnosti istraživanja i razvoja.

Član 16.

(1) Finansijskim institucijama priznaju se rashodi po osnovu ispravki vrijednosti potraživanja bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama za koje postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti, bez obzira da li se oni procjenjuju na pojedinačnoj ili grupnoj osnovi, koje su finansijske institucije izvršile u skladu sa računovodstvenim propisima i propisima nadzornih organa. Prihodi po osnovu umanjenja ispravke vrijednosti i rezervisanja uključuju se u poreznu osnovicu.

(2) Rashodi po osnovu ispravki vrijednosti potraživanja bilansne aktive koja se procjenjuje na grupnoj osnovi i na bazi iskustva historijskog troška (latentni gubici – IBNR) nisu porezno priznat rashod. Prihodi po osnovu umanjenja IBNR isključuju se iz porezne osnovice.

(3) Osiguravajućim društvima i društvima za reosiguranje priznaje se kao porezno dopustiv rashod, rashod na ime formiranja matematičke rezerve, ukoliko su formirane u skladu sa propisima nadzornog organa.

(4) Osiguravajućim društvima i društvima za reosiguranje priznaje se kao porezno dopustiv rashod, rashod na ime formiranja tehničke rezerve osiguranja, izuzev matematičke rezerve, pod uslovima:

- a) da su formirane u skladu sa propisima nadzornog organa;
- b) da iznos povećanja rezerve u bilansu stanja tekućeg u odnosu na prethodni period ne prelazi 20%

(5) Rashodi koji prelaze iznose utvrđene prema odredbama ovog člana predstavljaju porezno nepriznat rashod, i ne mogu se prenositi u budući porezni period.

Član 17.

(1) Na teret rashoda priznaju se ispravke vrijednosti i/ili otpis potraživanja koja se u skladu sa računovodstvenim propisima iskazuju kao prihod, osim rashoda iz člana 9. stav (1) tačka k), pod uslovima:

- a) Da su potraživanja u prethodnom poreznom periodu bila uključena u prihode obveznika i da nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospjeća naplate ili;
- b) Da su potraživanja utužena ili da je pokrenut izvršni postupak ili da su potraživanja prijavljena u likvidacijskom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

(2) Na teret rashoda priznaju se i ispravke vrijednosti i/ili otpis potraživanja koja se u skladu sa računovodstvenim propisima ne iskazuju kao prihod, osim rashoda iz člana 9. stav (1) tačka k), ukoliko su ispunjeni uslovi propisani u stavu (1) ovog člana.

(3) Odredbe ovog člana ne odnose se na finansijske institucije kod formiranja rezervi u skladu sa propisima nadzornih organa.

Član 18.

(1) Finansijski rashodi na ime kamate ili njenog funkcionalnog ekvivalenta po finansijskim ugovorima i instrumentima uzetim od povezanih lica, predstavljaju porezno priznat rashod na način definiran ovim članom.

(2) Ukoliko odnos stavki ukupnih obaveza po osnovu finansijskih ugovora i upisanog kapitala u sudski registar poreznog obveznika prelazi odnos 4:1, finansijski rashodi koji se mogu pripisati iznosu koji prelazi odnos 4:1 predstavljaju porezno nepriznat rashod.

(3) Porezno nepriznati rashodi iz stava (2) ovog člana ne mogu se prenositi iz jednog poreznog perioda u drugi.

(4) Ovaj član se ne primjenjuje na banke i osiguravajuća društva.

Član 19.

(1) Kod utvrđivanja porezne osnovice, priznaje se obračunata amortizacija primjenom proporcionalne metode amortizacija na dugotrajnu imovinu na način propisan ovim članom.

(2) Porezno priznate stope amortizacije dugotrajne imovine iznose:

- a) građevinski objekti - 5% ,
- b) ceste, komunalni objekti, željeznica - 10% ,
- c) oprema, vozila, postrojenja - 15%,
- d) oprema za vodoprivredne, vodovodne i kanalizacijske sisteme - 15%,
- e) hardver i softver i oprema za zaštitu okoliša - 33,3%
- f) višegodišnji zasadi - 15%,
- g) osnovna stada - 40% i
- h) nematerijalna imovina - 20%.

(3) Rashodi amortizacije se priznaju u porezne svrhe samo kada je vlastita dugotrajna imovina u upotrebi i kojom se obavlja djelatnost od strane poreznog obveznika.

(4) Ukoliko je nabavna cijena imovine manja od 1.000 KM, njena nabavna vrijednost može se u cijelosti odbiti u godini u kojoj je ta imovina nabavljena.

(5) Dugotrajna imovina koja je u cijelosti otpisana, ali se i dalje vodi u evidencijama do momenta otuđenja ili uništavanja, ne može se ponovo procjenjivati i na istu obračunavati amortizacija i priznati u porezne svrhe.

(6) Rashodi nastali na ime umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine, koji se utvrđuju kao razlika između neto sadašnje vrijednosti i njene procijenjene nadoknadive vrijednosti, priznaju se kao porezno dopustiv rashod u poreznom periodu u kojem je ta imovina prodana ili uništena uslijed više sile.

Član 20.

(1) Izuzetno od člana 19. stav (1), porezni obveznik ima pravo na ubrzanu amortizaciju dugotrajne imovine koja služi za sprečavanje zagađivanja zraka, vode, zemljišta i ublažavanje buke.

(2) Ubrzana amortizacija može biti do 50 % viša od stopa propisanih članom 19. stav (2) ovog zakona. Ukupni trošak amortizacija ne može preći nabavnu vrijednost.

3. Usklađivanje prihoda

Član 21.

(1) Prihodi ostvareni po osnovu učešća u kapitalu drugog poreznog obveznika, ne ulaze u osnovicu za oporezivanje, ukoliko se isplaćuju iz dobiti na koju je obračunat i plaćen porez na dobit.

(2) Kao dokaz da je prihod iz stava (1) ovog člana oporezovan, porezni obveznik uz poreznu prijavu dostavlja ovjerenu Izjavu o isplaćenoj oporezovanoj dividendi od isplatioca dividende.

Član 22.

(1) Sva otpisana potraživanja iz čl. 16. i 17. ovog zakona koja su bila iskazana kao porezno priznat rashod, a koja se kasnije naplate ili za koja povjerilac povuče tužbu ili prijedlog za izvršenje ili prijavu u stečajnu ili likvidacijsku masu, ulaze u poreznu osnovicu poreznog obveznika.

(2) Sva otpisana potraživanja iz čl. 16. i 17. ovog zakona koja su bila iskazana kao porezno nepriznat rashod, a koja se kasnije naplate, u momentu naplate ne ulaze u poreznu osnovicu poreznog obveznika.

Član 23.

(1) Prihodi nastali po osnovu ukidanja rezervisanja iz člana 13. ovog zakona koja su bila porezno nepriznat rashod u poreznom periodu u kom su iskazana, ne ulaze u poreznu osnovicu.

(2) Prihodi nastali po osnovu ukidanja rezervisanja iz člana 13. ovog zakona koja su bila porezno priznat rashod u poreznom periodu u kom su iskazana, ulaze u poreznu osnovicu.

4. Kapitalni dobici i gubici

Član 24.

(1) Kapitalni dobici koji uvećavaju poreznu osnovicu u periodu u kome su iskazani, su svi oni iznosi koji direktno uvećavaju akumuliranu ili tekuću dobit u bilansu stanja, u skladu sa računovodstvenim propisima.

(2) Kapitalnim dobitcima koji uvećavaju poreznu osnovicu, smatraju se i dobit iz transakcija prodaje, otuđenja ili na drugi način prijenosa imovine, pod uslovom da ta dobit nije uključena u bilans uspjeha.

(3) Kapitalni dobitak iz stava (2) ovog člana, utvrđuje se kao razlika između vrijednosti transakcije i nabavne vrijednosti imovine umanjene za porezno dopustivu amortizaciju. Ukoliko je razlika negativna, u pitanju je kapitalni gubitak.

(4) Za svrhu određivanja kapitalnog dobitka, vrijednost transakcije je ugovorena vrijednost, odnosno tržišna vrijednost ukoliko je ugovorena vrijednost niža od tržišne.

(5) Kapitalni gubici koji umanjuju poreznu osnovicu u periodu u kome su iskazani, smatraju se svi oni iznosi koji direktno umanjuju akumuliranu ili tekuću dobit u bilansu stanja, u skladu sa računovodstvenim propisima.

(6) Kapitalni gubici iz stava (5) ovog člana su one transakcije koje su porezno priznati rashodi u skladu sa ovim zakonom.

5. Porezni gubitak

Član 25.

(1) Ako se prilikom utvrđivanja osnovice poreza na dobit u poreznom bilansu iskaže porezni gubitak, tada se taj porezni gubitak, iskazan u poreznom bilansu, može koristiti za umanjenje porezne osnovice u budućim obračunskim periodima, a ne duže od pet godina.

(2) Porezni gubitak iz stava (1) ovog člana, koji nije iskorišten u poreznom bilansu za sljedeću godinu, koristi se u prvoj narednoj godini u kojoj je ostvarena dobit, tako da se porezna osnovica uvijek umanjuje za porezne gubitke starijeg datuma.

(3) Porezni gubitak koji ne bude iskorišten u skladu sa stavom (2) ovog člana u sljedećih pet godina od godine u kojoj je nastao, ne može se koristiti za umanjenje oporezive dobiti u narednim obračunskim periodima.

(4) Porezni gubitak obveznika koji je nastao van teritorije Federacije, u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu, kao i porezni gubitak koji je nastao u inostranstvu, se ne priznaje.

(5) Sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih gubitaka propisuje Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit federalni ministar finansija.

IV. STATUSNE PROMJENE

1. Statusne promjene obveznika

Član 26.

(1) Porezni obveznik kod kojeg se vrše statusne promjene (spajanje, pripajanje, podjela, promjena oblika i prestanak društva) dužan je sačiniti poreznu prijavu i utvrditi poreznu osnovicu u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Prava i obaveze spojenih, pripojenih ili podijeljenih obveznika preuzimaju pravni sljednici iz porezno pravnog odnosa.

2. Spajanje, pripajanje, podjela i promjena oblika

Član 27.

(1) Pravni sljednik sačinjava poreznu prijavu i utvrđuje poreznu osnovicu u skladu sa ovim zakonom, usklađivanjem dobiti iskazane u finansijskom izvještaju za period od dana statusne promjene do kraja poreznog perioda.

(2) Ukoliko postoji kontinuitet u oporezivanju prilikom spajanja, pripajanja, podjele i promjene oblika pravnog lica, te obveznik nastavlja djelatnost, porezna obaveza se utvrđuje na način kao i da nije bilo statusne promjene.

(3) Kontinuitet u oporezivanju, u smislu stava (2) ovog člana, postoji ako pri prijenosu na pravnog sljednika, isti nastavljaju voditi knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, odnosno da ne dolazi do promjena u vrijednosti kod sljednika.

(4) Ako se prilikom spajanja, pripajanja ili podjele ne nastavljaju voditi iste knjigovodstvene vrijednosti preuzete imovine i obaveza, razlika kapitala koja iz promjene proizlazi uključuje se u poreznu osnovicu pravnog sljednika.

(5) Odredbe st. (2) do (4) ovog člana primjenjuju se nezavisno o tome da li se radi o jednom ili više pravnih lica koja su izvršila statusne promjene.

3. Porezni tretman likvidacije i stečaja

Član 28.

(1) Dobit poreznog obveznika u postupku stečaja, od dana donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka, do dana početka primjene plana reorganizacije kod stečaja ili pravosnažnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka, kao i dobiti u postupku reorganizacije, oporezuje se u skladu sa ovim zakonom.

(2) Obveznik iz stava (1) ovog člana sačinjava poreznu prijavu u roku od 30 dana od dana:

- a) otvaranja stečajnog postupka, sa stanjem na dan otvaranja;
- b) početka primjene plana reorganizacije, sa stanjem na taj dan.

(3) Dobit poreznog obveznika u periodu od pravosnažnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka do pravosnažnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka (u daljem tekstu: period stečaja), utvrđuje se kao pozitivna razlika vrijednosti imovine obveznika sa kraja i sa početka perioda stečaja, poslije namirenja povjerilaca. Vrijednost imovine obveznika sa početka perioda stečaja je vrijednost imovine na dan otvaranja stečajnog postupka korigovana za promjene nastale do početka perioda stečaja.

(4) Obveznik iz stava (3) ovog člana sačinjava poreznu prijavu u roku od 30 dana od dana:

- a) pravosnažnosti rješenja o nastavljanju stečajnog postupka, sa stanjem na dan pravosnažnosti tog rešenja;
- b) pravosnažnosti rješenja o zaključenju stečajnog postupka, sa stanjem na dan pravosnažnosti tog rješenja.

Član 29.

(1) Dobit poreznog obveznika u postupku likvidacije, od dana donošenja rješenja o otvaranju likvidacijskog postupka, do dana pravosnažnosti rješenja o okončanju likvidacionog postupka, oporezuje se u skladu sa ovim zakonom.

(2) Obveznik iz stava (1) ovog člana sačinjava poreznu prijavu u roku od 30 dana od dana:

- a) otvaranja likvidacionog postupka, sa stanjem na dan otvaranja;
- b) pravosnažnosti rješenja o okončanju likvidacionog postupka, sa stanjem na dan pravosnažnosti tog rješenja.

Član 30.

(1) Ako je likvidacioni višak imovine veći od upisanog kapitala u sudski registar pravnog lica, a koji pripada vlasniku pravnog lica nad kojim je okončan postupak likvidacije, odnosno zaključen postupak stečaja, ostvareni višak ima status dividende.

(2) Vrijednost imovine iz stava (1) ovog člana jednaka je njenoj tržišnoj vrijednosti nakon okončanja postupka stečaja odnosno likvidacije.

(3) Ako je knjigovodstvena vrijednost kapitala veća od iznosa likvidacionog viška, te vlasnik kapitala ostvaruje gubitak, nastali gubitak se ne priznaje kao porezno dopustivo umanjenje porezne osnovice.

V. POREZNA STOPA

Član 31.

Porez na dobit plaća se po stopi od 10% na poreznu osnovicu utvrđenu u poreznom bilansu.

VI. OTKLANJANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA DOBITI

Član 32.

(1) Ukoliko tokom poreznog perioda privredno društvo - rezident Federacije ostvaruje dobit iz poslovanja, putem podružnice u Republici Srpskoj i Brčko Distrikta, porez na dobit koji taj rezident treba da plati u Federaciji, umanjuje se za iznos poreza koji je platio ili treba da plati na dobit ostvarenu u Republici Srpskoj odnosno Brčko Distriktu, u skladu sa ovim članom.

(2) Ukoliko tokom poreznog perioda privredno društvo rezident Federacije ostvaruje dobit iz poslovanja izvan teritorije Bosne i Hercegovine, porez na dobit koji taj rezident treba da plati u Federaciji, umanjuje se za iznos poreza koji je platio ili treba da plati na dobit ostvarenu izvan teritorije Bosne i Hercegovine, u skladu sa ovim članom.

(3) Umanjenje poreza na dobit predviđeno st. (1) i (2) ovog člana, ne može preći iznos poreza koji bi se inače platio za taj iznos dobiti iskazane u skladu sa odredbama POGLAVLJA III. POREZNA OSNOVICA ovog zakona.

(4) Ukoliko tokom poreznog perioda rezident Federacije ostvaruje prihod van teritorije Bosne i Hercegovine, porez na dobit koji taj rezident treba da plati u Federaciji, umanjuje se za iznos poreza po odbitku koji je platio izvan teritorije Bosne i Hercegovine.

(5) Odredbe iz st. (3) i (4) ovog člana primjenjuju se u skladu sa članom 35. ovog zakona.

Član 33.

(1) Obveznik iz člana 32. stav (1) i (2) ovog zakona, dužan je nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave podnijeti dokaze o visini dobiti i visini poreza na dobit koji je njegova podružnica platila.

(2) Obveznik iz člana 32. stav (4) ovog zakona, dužan je nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave podnijeti dokaze o visini prihoda, visini poreza po odbitku koji je plaćen i po potrebi Potvrdu o rezidentnosti koju izdaje nadležni organ države isplatioca prihoda ukoliko dokaz o visini prihoda nije ovjeren od strane nadležnog organa države isplatioca.

Član 34.

(1) Potvrdu o rezidentnosti u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, na zahtjev poreznog obveznika – rezidenta Federacije, izdaje nadležna organizaciona jedinica Porezne uprave u kojoj je evidentiran kao porezni obveznik.

(2) Oblik, sadržaj i postupak izdavanja potvrde o rezidentnosti, koji proizlazi iz ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja propisuje Federalni ministar finansija.

Član 35.

(1) Ugovori o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje je ratificirala ili na bazi notifikacije prihvatila Bosna i Hercegovina primjenjuju se kod oporezivanja dobiti ili prihoda nerezidenta i imaju prioritet u odnosu na odredbe ovog zakona.

(2) Ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ne mogu se pripisivati nove porezne obaveze.

VII. POREZNI POTICAJI

Član 36.

(1) Porezni obveznik ima pravo na umanjenje plaćanja poreza na dobit po osnovu investiranja u skladu sa uslovima propisanim u ovom članu.

(2) Poreznom obvezniku koji izvrši investiranje iz vlastitih sredstava u proizvodnu opremu u vrijednosti preko 50% ostvarene dobiti tekućeg poreznog perioda, umanjuje se obaveza obračunatog porez na dobit za 30% iznosa u godini investiranja.

(3) Pod investiranjem u proizvodnu opremu iz stava (2) ovog člana podrazumijeva se kupovina stalnih sredstava i to: postrojenja i opreme, uz izuzetak putničkih automobila, koju obveznik kupuje vlastitim sredstvima u svrhu obavljanja proizvodne djelatnosti.

(4) Poreznom obvezniku koji u periodu od 5 uzastopnih godina izvrši investiranje iz vlastitih sredstava, u ukupnom iznosu od 20 mil. KM, s tim da u prvoj godini investira 4 mil. KM, umanjuje se obaveza obračunatog porez na dobit za 50% iznosa u godinama investiranja.

(5) Pod investiranjem iz stava (4) ovog člana podrazumijeva se ulaganje u stalna sredstava i to: nekretnine, postrojenja i opremu, uz izuzetak stambenih jedinica i putničkih automobila, koja će porezni obveznik koristiti u svrhu obavljanja proizvodne djelatnosti.

(6) Porezni obveznik iz st. (2) i (4) ovog člana gubi pravo na porezno oslobađanje ukoliko:

- a) izvrši isplatu dividende tokom i do treće godine od posljednje godine korištenja poreznog poticaja iz ovog člana, iz dobiti koja je oslobođena plaćanja poreza na dobit;
- b) u periodu od 5 godina ne dostigne cenzus za investiranje iz stava (4) ovog člana;

- c) koristi pravo prijenosa poreznog gubitka do isteka druge godine nakon zadnje godine korištenja poticaja;
- (7) Porezni obveznik iz stava (6) ovog člana je u obavezi obračunati i uplatiti razliku poreza na dobit, kao da nije bilo poreznog umanjenja zajedno sa zateznim kamatama na javne prihode.
- (8) Porezni obveznik ima pravo u jednom poreznom periodu koristiti jedan od navedenih poreznih poticaja iz ovog člana.
- (9) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih poticaja, kao i postupak dokazivanja.

Član 37.

- (1) Porezni obveznik ima pravo na porezno priznati rashod u visini dvostrukog iznosa bruto plaće isplaćene novoprimljenim zaposlenima ukoliko ispunjava sljedeće uslove, i to:
- a) trajanje ugovora o radu mora biti najmanje na period od 12 mjeseci sa punim radnim vremenom i
  - b) novoprimljeni zaposleni nije bio zaposlen kod poreznog obveznika ili povezanog lica u prethodnih pet godina.
- (2) Porezni obveznik iz stava (1) ovog člana gubi pravo na umanjenje porezno priznatih rashoda u dvostrukom iznosu ukoliko nije ispoštovao uslove iz stava (1) ovog člana, te je u obavezi obračunati i uplatiti razliku poreza zajedno sa zateznim kamatama na javne prihode.

VIII. POREZ PO ODBITKU

Član 38.

- (1) Porez po odbitku obračunava se na prihod koji je ostvario nerezident obavljanjem povremene djelatnosti na teritoriji Federacije, osim prihoda koji se može pripisati poslovnoj jedinici nerezidenta u Federaciji. Porez po odbitku obračunava se po osnovu isplate ili na drugi način izmirene:
- a) dividende odnosno raspodjela iz dobiti;
  - b) kamate ili njenog funkcionalnog ekvivalenta po finansijskim instrumentima i aranžmanima;
  - c) naknada za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva;
  - d) naknada za upravljačke, tehničke i obrazovne usluge (uključujući naknade za usluge istraživanja tržišta, poreznog savjetovanja, revizorske usluge i konzalting usluge);
  - e) naknada za zakup po osnovu iznajmljivanja pokretne i nepokretne imovine;
  - f) naknada za zabavne i sportske događaje;
  - g) premija osiguranja za osiguranje ili reosiguranje od rizika u Federaciji;
  - h) naknada za telekomunikacijske usluge;

- i) ostale naknade za usluge, ali samo za nerezidente iz država sa kojima nema potpisan ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(2) Porez po odbitku se obračunava i plaća i na prihod nerezidenta koji se ostvari iz poslovanja iz člana 6. st. (3) i (4) ovog zakona, ukoliko primalac prihoda nema status poreznog obveznika iz člana 3. stav (3) ovog zakona.

(3) Plaćanju poreza po odbitku ne podliježu:

- a) kamate na kredite koje daju dobavljači za nabavku opreme za proizvodne djelatnosti;
- b) kamata na državne obveznice.
- c) premija osiguranja za reosiguranje od rizika u Federaciji koju plaća reosiguravatelj koji ima odobrenje za rad od nadzornog organa.

(4) Porez po odbitku u ime nerezidenta obračunava i obustavlja isplatilac – rezident Federacije prilikom isplate, odnosno izmirivanja obaveza prema nerezidentu na drugi način.

(5) Isplatilac prihoda je dužan podnijeti poreznu prijavu nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave o obračunatom i uplaćenom porezu po odbitku za i u ime nerezidenta i platiti taj porez u roku od 10 dana nakon isteka mjeseca u kom je izvršena isplata odnosno izmirena obaveza nerezidentu.

(6) Osnovica na koju se obračunava porez po odbitku je bruto iznos.

(7) Porez po odbitku plaća se po stopi 10%, a na dividende po stopi 5%. Stopa poreza po odbitku može biti i niža u slučaju primjene Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(8) Pojam dividenda znači prihod od dionica ili drugih prava (izuzev potraživanja), udjela u dobiti, kao i prihod od drugih korporativnih prava koji podliježe istom poreznom tretmanu kao prihod od dionica.

(9) Pojam kamata znači prihod od potraživanja svih vrsta, bilo da su osigurana hipotekom ili ne i bilo da nose pravo na udio u dobiti dužnika ili ne, a posebno prihod od državnih vrijednosnih papira i prihod od obveznica ili pozajmica, uključujući premije i nagrade na takve vrijednosne papire, obveznice ili pozajmice. Zatezne kamate ne smatraju se kamatom u smislu ovog člana.

(10) Pojam naknade za autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva znači naknadu za korištenje ili pravo korištenja autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo uključujući kinematografske filmove, bilo koji patent, licence, zaštitni znak, dizajn ili model, plan, tajnu formulu ili postupak ili za informacije o industrijskom, komercijalnom ili naučnom iskustvu i druga slična prava koja se plaćaju nerezidentima.

(11) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave iza stava (5) ovog člana.

Član 39.

(1) Oporezivim prihodom nerezidenta smatra se i prihod koji ostvari nerezidentno pravno lice od rezidentnog pravnog lica ili drugog nerezidentnog lica, na teritoriji Federacije, po osnovu prodaje ili prijenosa uz naknadu, za nepokretnu imovinu, dionice ili udjele u kapitalu koji se u skladu sa računovodstvenim propisima smatraju dugoročnim finansijskim plasmanom, i prava industrijske svojine, ako ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drugačije propisano.

(2) U svrhu utvrđivanja visine prihoda iz stava (1) ovog člana, prodajnom naknadom se smatra ugovorena naknada, osim u slučaju prodaje povezanim licima kada je ugovorena naknada manja od tržišne, tada se prodajnom naknadom smatra tržišna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost.

(3) Nerezident – primalac prihoda iz stava (1) ovog člana, dužan je da nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave, u općini na čijoj se teritoriji nalazi nepokretna imovina, sjedište pravnog lica u kojem nerezidentno pravno lice ima dionice ili udjele koji su predmet prodaje, samostalno ili putem punomoćnika određenog u skladu sa posebnim propisima, podnese poreznu prijavu i izvrši uplatu u roku od 30 dana od dana ostvarivanja prihoda.

(4) Ukoliko nerezident – primalac prihoda ne podnese poreznu prijavu i izvrši uplatu u skladu sa stavom (3) ovog člana, obveznik poreza je kupac nepokretne imovine, odnosno pravno lice – rezident čije dionice ili udjeli se prenose kao da je to njegova porezna obaveza.

(5) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave iz stava (3) ovog člana.

Član 40.

(1) Ukoliko se primjenjuje niža porezna stopa od stopa navedenih u članu 38. stav (7) ovog zakona, isplatilac je dužan, uz propisani obrazac, priložiti nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave Potvrdu o rezidentnosti primaoca prihoda koju je izdao nadležni organ države primaoca, ne stariju od godine dana, i Izjavu nerezidenta da je on primalac prihoda i stvarni vlasnik, odnosno korisnik tog prihoda.

(2) Ukoliko se porez po odbitku uredno i blagovremeno ne obustavi i/ili ne plati, isplatilac prihoda je dužan platiti porez po odbitku koji duguje nerezident kao da je to njegova porezna obaveza.

(3) Ukoliko je Ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja propisano oporezivanje u državi nerezidenta, isplatilac prihoda je dužan posjedovati u svojoj evidenciji dokumente iz stava (1) ovog člana.

IX. GRUPNO OPOREZIVANJE

1. Porezno konsolidovanje

Član 41.

(1) U smislu ovog zakona, matično privredno društvo i njegova zavisna društva čine grupu privrednih društava ukoliko među njima postoji neposredna ili posredna kontrola više od 50% dionica, odnosno udjela.

(2) Grupa privrednih društava iz stava (1) ovog člana, ima pravo da traži porezno konsolidovanje pod uslovom da:

- a) sva privredna društva u grupi su rezidenti Federacije i
- b) da postoji odluka društava učesnika, da su saglasni sa konsolidacijom.

(3) Zahtjev za odobrenje za porezno konsolidovanje matično privredno društvo podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave, najranije istekom poreznog perioda u kojem su ispunjeni uslovi iz st. (1) i (2) ovog člana, od početka do kraja poreznog perioda na koji se odnosi.

(4) Ukoliko su ispunjeni uslovi iz st. (1) do (3) ovog člana, nadležna organizaciona jedinica Porezne uprave će u roku 30 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva donijeti rješenje kojim se odobrava porezno konsolidovanje.

Član 42.

(1) Svaki član grupe iz člana 41. stav (1) ovog zakona dužan je da podnese svoj porezni bilans, a matično privredno društvo podnosi konsolidovani porezni bilans za grupu privrednih društava.

(2) U konsolidovanom poreznom bilansu gubici jednog ili više privrednih društava prebijaju se na račun dobiti ostalih privrednih društava u grupi.

(3) Oporeziva dobit koju ostvari član grupe iz člana 41. stav (1) ovog zakona, a koja se iskazuje u konsolidovanom poreznom bilansu ne može se umanjiti za iznos poreznog gubitka koji se prenosi iz prethodnih godina.

(4) Za obračunati porez po konsolidovanom bilansu obveznici su pojedinačni članovi grupe, srazmjerno oporezivoj dobiti iz pojedinačnog poreznog bilansa, a isplatilac obračunatog poreza po konsolidovanom bilansu je matično privredno društvo.

(5) Sadržaj i oblik konsolidovanog poreznog bilansa propisuje Federalni ministar finansija u Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dobit.

Član 43.

(1) Jednom odobreno porezno konsolidovanje primjenjuje se najmanje pet godina.

(2) Ukoliko se jedno ili više društava u grupi naknadno opredijeli za pojedinačno oporezivanje prije isteka roka iz stava (1) ovog člana, svi članovi grupe dužni su platiti razliku poreza koji bi bili dužni platiti da nisu koristili porezno konsolidovanje.

X. TRANSFERNE CIJENE

Član 44.

(1) Porezni obveznik koji učestvuje u transakciji s povezanim licem mora da utvrdi svoju oporezivu dobit na način koji je u skladu s principom van dohvata ruke.

(2) Oporeziva dobit poreznog obveznika koji učestvuje u jednoj ili više transakcija s povezanim licima u skladu je s principom van dohvata ruke ukoliko se uslovi transakcija s povezanim licima ne razlikuju od uslova koji bi bili primijenjeni između nezavisnih lica u uporedivim transakcijama provedenim pod uporedivim okolnostima.

(3) Pojam povezana lica podrazumijeva bilo koja dva lica ukoliko jedno lice djeluje ili će vjerojatno djelovati u skladu sa smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama drugog lica ili ukoliko oba djeluju ili će vjerojatno djelovati u skladu sa smjernicama, zahtjevima, prijedlozima ili željama trećeg lica, bez obzira na to da li su te smjernice, zahtjevi, prijedlozi ili želje saopćeni. Povezanim licima se smatraju posebno sljedeća lica:

- a) bračni i vanbračni drug, potomci usvojenici i potomci usvojenika, roditelji, usvojioci, braća i sestre i njihovi potomci, djedovi i bake i njihovi potomci kao braća i sestre i roditelji bračnog ili vanbračnog druga;
- b) pravno lice i svako fizičko lice koje posjeduje neposredno ili posredno 25 ili više procenata vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u tom pravnom licu;
- c) dva ili više pravnih lica ukoliko jedno fizičko lice ili treće lice posjeduje direktno ili indirektno 25 ili više procenata vrijednosti ili broja dionica ili glasačkih prava u svakom pravnom licu.

(4) Ukoliko uslovi kontrolirane transakcije nisu u skladu s principom van dohvata ruke, oporeziva dobit će se povećati kroz povećanje prihoda ili smanjenje rashoda koji se mogu odbiti od porezne osnovice.

Član 45.

(1) U smislu člana 44. stav (2), transakcije su uporedive:

- a) tamo gdje nema značajnih razlika između njih koje bi mogle bitno utjecati na finansijske rezultate koji se ispituju po metodi transfernih cijena koja se primjenjuje ili
- b) tamo gdje takve razlike postoje, ukoliko se mogu izvršiti razumno precizna prilagođavanja radi otklanjanja efekata takvih razlika.

(2) Usklađenost uslova transakcije između povezanih lica s principom van dohvata ruke utvrđuje se primjenom najprikladnije metode transfernih cijena na okolnosti slučaja. Najprikladnija metoda transfernih cijena odabire se između sljedećih metoda transfernih cijena:

- a) metoda uporedivih nekontroliranih cijena;
- b) metoda cijene koštanja uvećane za uobičajenu zaradu ili
- c) metoda preprodajne cijene.

(3) U slučaju da se ne mogu primijeniti metode iz stava (2) ovog člana, može se koristiti jedna od sljedećih alternativnih metoda:

- a) metoda podjele dobiti;
- b) metoda transakcijske neto marže ili
- c) bilo koja druga metoda, pod uslovom da se nijedna od metoda iz stava 2. ovog člana i metoda iz tač. a) i b). ovog stava ne može razumno primijeniti za utvrđivanje uslova po principu van dohvata ruke za transakcije između povezanih lica, i da ta druga metoda donosi rezultat koji je u skladu s principom van dohvata ruke.

Član 46.

(1) Porezni obveznik koji učestvuje u transakcijama s povezanim licima dužan je u trenutku podnošenja svoje porezne prijave imati dokumentaciju o transfernim cijenama koja sadrži dovoljno informacija i analizu da se potvrdi da su uslovi njegovih transakcija s povezanim licima u skladu s principom van dohvata ruke.

(2) Po prijemu zahtjeva Porezne uprave porezni obveznik je dužan podnijeti dokumentaciju istoj o transfernim cijenama u roku od 45 dana.

(3) Federalni ministar finansija donosi Pravilnik o transfernim cijenama u kojem se razrađuje primjena pojedinih metoda, utvrđivanje transfernih cijena i postupak dokazivanja.

XI. UTVRĐIVANJE I NAPLATA POREZA NA DOBIT

1. Porezni period

Član 47.

(1) Porez na dobit se obračunava na poreznu osnovicu u skladu sa odredbama ovog zakona za porezni period koji je jednak kalendarskoj godini.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, porezni period može biti i različit od kalendarske godine u slučajevima:

- a) početka poslovanja pravnog lica u toku kalendarske godine;
- b) prestanak poslovanja pravnog lica prije isteka kalendarske godine;
- c) statusne promjene pravnog lica i
- d) određivanja drugog poreznog perioda na osnovu rješenja Federalnog ministra finansija koje će se primjenjivati najmanje tri uzastopna porezna perioda.

(3) Porezni obveznik sa poreznim periodom iz stava (2) tačka d) ovog člana, dužan je da podnese poreznu prijavu u roku od 30 dana za:

- a) period od 1. januara tekuće godine do dana kada po rješenju započinje poslovnu godinu koja se razlikuje od kalendarske; ili

- b) period od dana kada po rješenju prestaje poslovna godina do 31. decembra.
- (4) Porezni obveznik je dužan da dostavi rješenje nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave u slučaju primjene poreznog perioda iz stava (2) tačka d) ovog člana.

2. Razrez poreza

Član 48.

- (1) Razrez poreza na dobit vrši se unosom u evidenciju Porezne uprave iznosa obaveze koju je utvrdio i u svojoj poreznoj prijavi iskazao obveznik.
- (2) Razrezom se smatra i unos u evidenciju Porezne uprave iznosa porezne obaveze utvrđen kontrolom obveznika odnosno obradom njegove porezne prijave i usklađivanjem podataka iz poreznog bilansa.
- (3) Razrezom se smatra i unos u evidenciju Porezne uprave iznosa porezne obaveze koju je Porezna uprava utvrdila na osnovu podataka iz porezne prijave koju je ona podnijela u ime obveznika.
- (4) Razrez poreza se poništava ili mijenja ukoliko Porezna uprava odredi da se razrez može izmijeniti ili poništiti ili kada ovlašteni službenici Porezne uprave rješenjem nalože uplatu dodatno utvrđene porezne obaveze na osnovu izvršenog nadzora.

3. Porezna prijava

Član 49.

- (1) Porezni obveznici dužni su da pravilno i tačno popunjenu poreznu prijavu, podnesu nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave u roku od 30 dana po isteku roka propisanog za podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja.
- (2) Porezna prijava iz stav (1) ovog člana uključuje Prijavu poreza na dobit, Porezni bilans i drugu dokumentaciju propisanu ovim zakonom.
- (3) Uz poreznu prijavu iz stava (1) ovog zakona porezni obveznik iz člana 3. st. (2) i (3) ovog zakona podnosi i bilans uspjeha.
- (4) Ukoliko ukupni iznos transakcija poreznog obveznika iz člana 44. ovog zakona prelazi iznos od 500.000 KM u poreznom periodu, porezni obveznik je dužan nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave podnijeti uz poreznu prijavu i poseban pregled tih transakcija.
- (5) Federalni ministar finansija će Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik porezne prijave i poreznog bilansa.

Član 50.

(1) Porezni obveznik može sam podnijeti izmijenjenu poreznu prijavu iz člana 49. ovog zakona u roku od 180 dana od dana podnošenja prve porezne prijave, u slučaju ispravljanja greške ili dopune podataka na prijavi koja je prethodno podnesena.

(2) Ako je porezni obveznik, nakon isteka roka iz stava (1) ovog člana, uočio potrebu izmjene porezne prijave, o istom obavještava nadležnu organizacionu jedinicu Porezne uprave.

(3) Izmijenjenu poreznu prijavu porezni obveznik podnosi na istim propisanim obrascima na kojima je podnesena porezna prijava koja je predmet izmjene, sa naznakom da se radi o izmijenjenoj poreznoj prijavi.

(4) Izmijenjena porezna prijava sadrži informacije o razlogu izmjene ranije podnesene porezne prijave.

Član 51.

Na utvrđivanje, naplatu i povrat poreza, žalbeni postupak, zastaru, prekršajni postupak i druge postupke vezane za porez na dobit primjenjuju se posebni propisi.

4. Naplata poreza

Član 52.

(1) Porezni obveznik u toku godine vrši plaćanje akontacija poreza na dobit u jednakim mjesečnim iznosima.

(2) Obveznik uplate akontacije je i pravno lice iz člana 28. stav (1) i iz člana 29. stav (1) ovog zakona.

(3) Akontacije se obračunavaju po osnovu prijave poreza na dobit prethodnog poreznog perioda i takav iznos akontacije se plaća sve do podnošenje nove porezne prijave.

(4) Iznos mjesečne akontacije može se izmijeniti na zahtjev poreznog obveznika u slučajevima:

- a) Statusna promjena poreznog obveznika;
- b) Kada postoji osnovana pretpostavka da će porezni obveznik poslovati sa gubitkom, uz uslov da tu pretpostavku osnovano može dokazati;
- c) Prirodne i druge nesreće koje su bitno utjecale na poslovanje poreznog obveznika;

(5) Iznos mjesečne akontacije može se izmijeniti i od strane Porezne uprave uslijed nadzora ili na osnovu drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika sa kojima raspolaže.

(6) U slučajevima iz st (4) i (5) ovog člana, Porezna uprava će rješenjem utvrditi novi mjesečni iznos akontacije poreza na dobit.

(7) Porezni obveznik koji počinje sa poslovanjem prvi put, nije dužan plaćati akontacije poreza na dobit do podnošenja prve prijave poreza na dobit.

Član 53.

- (1) Akontacija poreza na dobit se plaća do kraja tekućeg mjeseca za prethodni mjesec.
- (2) Ako je porez koji je utvrđen i iskazan u prijavi poreza na dobit veći od iznosa ranije uplaćenih akontacija poreza na dobit, obveznik je tu razliku dužan uplatiti najkasnije 20 radnih dana nakon dana podnošenja porezne prijave.
- (3) Ako je porez koji je utvrđen i iskazan u prijavi poreza na dobit manji od iznosa ranije uplaćenih mjesečnih akontacija poreza na dobit ili pretplata poreza na dobit iz ranijih perioda, više plaćeni porez će se, u skladu sa zahtjevom obveznika, vratiti u roku 20 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za povrat ili uračunati u akontacije poreza na dobit za naredni period, ukoliko obveznik nema neizmirenih obaveza po osnovu drugih poreza.

Član 54.

- (1) Na iznos poreza na dobit i/ili na iznos mjesečne akontacije koja nije plaćena u zakonom propisanom roku, porezni obveznik plaća zateznu kamatu na javne prihode.
- (2) Porezni obveznik ima pravo na zateznu kamatu na javne prihode u slučaju povrata više plaćenog poreza ili pogrešno uplaćenog poreza.

5. Isplata iz dobiti

Član 55.

- (1) Obveznik ne može vršiti isplate iz dobiti ukoliko na dan isplate ima neizmirenih obaveza po osnovu direktnih poreza i/ili doprinosa ili obaveza prema zaposlenicima s osnova prihoda od nesamostalne djelatnosti.
- (2) Obveznik ne može davati pozajmice ili vršiti prijenos imovine na druga pravna lica ukoliko ima neizmirenih obaveza po osnovu plaćanja javnih prihoda ili obaveza prema zaposlenicima s osnova prihoda od nesamostalne djelatnosti.

6. Zastara

Član 56.

- (1) Pravo na utvrđivanje i naplatu poreza, kamata i troškova prisilne naplate i novčanih kazni izrečenih prema ovom zakonu zastarijevaju za pet godina po isteku godine u kojoj je trebalo izvršiti utvrđivanje, odnosno naplatu poreza, kamate, troškova prisilne naplate i novčanih kazni.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, pravo na utvrđivanje i naplatu poreza, kamata i troškova prisilne naplate i novčanih kazni ne zastarijeva u slučaju kada se utvrdi da je porezna obaveza utvrđena na osnovu netačne dokumentacije ili ukoliko porezna prijava nije podnesena.

XII. POSLOVNE EVIDENCIJE

Član 57.

(1) Za utvrđivanje porezne osnovice mjerodavne su poslovne knjige i evidencije koje se vode u skladu sa računovodstvenim propisima.

(2) Porezni obveznici iz člana 3. st (2) i (3) ovog zakona obavezni su osigurati posebno knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja i obračun oporezive dobiti, a u skladu sa stavom (1) ovog člana.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 58.

(1) Porezni obveznici koji, činjenjem ili nečinjenjem, naprave prekršaj u vezi sa odredbama ovog zakona, podliježu novčanoj kazni za prekršaje.

(2) Novčanom kaznom od 3.000,00KM do 100.000,00KM kaznit će se za prekršaj porezni obveznik ako:

- a) Ne podnese poreznu prijavu i porezni bilans u skladu sa članom 49. stav (1) ovog zakona;
- b) Ne podnese poreznu prijavu poreza po odbitku u skladu sa članom 38. stav (5) ili članom 39. stav (3) ovog zakona;
- c) Ne podnese konsolidovani porezni bilans i pojedinačne bilanse u skladu sa članom 42. stav (1) ovog zakona;
- d) Ne sačinjava poreznu prijavu u skladu sa članom 28. stav (2) i (4) i članom 29. stav (2) ovog zakona;
- e) Ne podnese pregled transakcija u skladu sa članom 49. stav (4) ovog zakona;
- f) Izvrši isplatu suprotnu članu 55. ovog zakona;
- g) Ne iskazuje transakcije u skladu sa principom van dohvata ruke sa povezanim licima u skladu sa čl. 44. do 46. ovog zakona;
- h) Ne vodi poslovnu evidenciju u skladu sa članom 57. ovog zakona;
- i) Ne posjeduje dokumentaciju u skladu sa članom 40. ovog zakona;
- j) Ne posjeduje dokumentaciju o transfernim cijenama u skladu sa članom 46. stav (1) ovog zakona;
- k) Ne dostavi dokumentaciju Poreznoj upravi na njen zahtjev u skladu sa članom 46. stav (2) ovog zakona;
- l) Razrez poreza utvrđen članom 48. stav (1) ovog zakona je manji od razreza poreza utvrđen st. (3) i (4) istog člana.

(3) Za prekršaj iz stava (2) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 KM do 10.000,00 KM.

(4) Novčane kazne propisane st. (2) i (3) ovog člana povećavaju se za 50% u slučajevima kada je porezni obveznik počinio ponovni drugi ili više puta, prekršaj iz stava (2) ovog člana.

Član 59.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 30.000,00KM kaznit će se za prekršaj porezni obveznik ako:

- a) ne plaća akontaciju prema članu 52. ovog zakona;
- b) ne izvrši plaćanje u skladu sa članom 53. stav (2) ovog zakona;
- c) ne dostavi rješenje nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave u skladu sa članom 47. stav (4) ovog zakona;

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.

(3) Novčane kazne propisane st. (1) i (2) ovog člana povećavaju se za 50% u slučajevima kada je porezni obveznik počinio ponovni drugi ili više puta, prekršaj iz stava (1) ovog člana.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60.

(1) Federalni ministar finansija će u roku od 6 mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit kojim će se propisati: utvrđivanje porezne osnovice, procedure utvrđivanja i naplate poreza, procedure za ostvarivanje prava na porezne poticaje, oblik, sadržaj, načine i rokove dostavljanja obrazaca poreznih prijava i druga pitanja od značaja za primjenu ovog zakona.

(2) Federalni ministar finansija će Pravilnik o transfernim cijenama za čije donošenje je ovlašten u skladu sa članom 46. stav (3) ovog zakona, donijeti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 61.

(1) Danom početka primjene ovoga zakona prestaje da važi Zakon o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/07, 14/08 i 39/09), zaključno sa obračunskim periodom 2015. godine, izuzev odredbi koje se odnose na porezno oslobađanje iz člana 32. koji se odnosi na započete investicije, a koji će se primjenjivati do isteka perioda od pet godina, i odredbi o prijenosu poreznog gubitka iz člana 24. koji će se primjenjivati do isteka pet godina, odnosno perioda za koji su se mogli koristiti.

(2) Postupak utvrđivanja porezne osnovice i naplate poreza na dobit za 2015. godinu izvršit će se po odredbama Zakona o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/07, 14/08 i 39/09).

Član 62.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 01.01.2016. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu III.1. tačka c), koji je izmijenjen Amandmanima VIII, LXXXIX i CVI, i člana IV.A.20.(1) j) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona kojima se razrezuje porez ili na drugi način osigurava potrebno finansiranje.

2. Pitanja koja se rješavaju zakonom

Svrha zakona jeste osigurati javni prihod za budžet Federacije i budžete kantona, kroz namet poreza na dobit (profit) pravnim licima koja posluju na teritoriji Federacije BiH odnosno pravna lica koja posluju na teritoriji Federacije dijele svoju zaradu sa državom jer porez je vrsta javnih prihoda koji se prikupljaju obaveznim plaćanjima poreznih obveznika bez obveze izvršenja specijalne usluge zauzvrat.

Ovaj zakon predstavlja jedan od reformskih zakona fiskalnog sistema Federacije BiH, a koji je kompatibilan sa ostalim propisima, te su koncept i osnovna načela na kojima počiva zakon usklađivani sa smjernicama i fokusom fiskalne politike.

Usvajanje „*Reformske agenda za Bosnu i Hercegovinu za period 2015 -2018. godina*“ koja je tijesno povezana s ciljevima novog pristupa EU ekonomskom upravljanju na Zapadnom Balkanu i u skladu je s programom ekonomskih reformi, kao temeljnim elementom koji treba da potakne sveobuhvatne strukturalne reforme da bi se održala makroekonomska stabilnost i pospješio rast i konkurentnost. **Fokus Agende je na povećanju javnih prihoda na način da se poveća prihod od poreza, proširi porezna baza, smanji siva ekonomija, smanji porezno oslobađanje i unaprijedi rad poreznih uprava.** Također je naglašeno da nedosljednost i zamršenosti u regulatornim okvirima i poreznim sistemima predstavljaju glavne prepreke potencijalnim investitorima.

Pitanja koja se rješavaju u samom Zakonu jesu određivanje metodologije obračuna poreza kao i definiranje ko je obveznik ovog poreznog oblika. Zakonom se proširuje porezna baza na dva načina, većim obuhvatom poreznih obveznika kao i većim obuhvatom oporezivih prihoda. **Proširenje porezne osnovice i broja poreznih obveznika je potrebno da bi se pružila podrška borbi protiv porezne evazije, kao i za unapređenje rasta.**

Značajan razlog za zaštitu porezne osnovice, jeste u cilju prikupljanja javnog prihoda s obzirom na ekonomska kretanja te njihov utjecaj na budžete. S druge strane, utjecaj zakona će imati implikacije i na izvršavanje proračuna FBIH i kantona u pitanjima: otplate kamata i otplate vanjskog i unutrašnjeg duga Federacije, transfer za invalidnine,

transfer za poljoprivredu i razvojni projekti, transfer za raseljene i izbjegle osobe, tekući transferi kantonima i nižim razinama vlasti, javnim preduzećima i kapitalne investicije, transferi političkim strankama i ostalo.

3. Razlozi za donošenje novog zakona

Zakonom o porezu na dobit koji je u primjeni od 2008. godine („Službene novine Federacije BiH“, br. 97/07, 14/08 i 39/09) uređuje se postupak i način oporezivanja pravnih lica za dobit koju ostvare u i izvan Federacije, odnosno Bosne i Hercegovine, kao i nerezidentnih pravnih subjekata za prihod koji se ostvari poslovanjem u Federaciji BiH. Međutim, u samoj primjeni Zakon je iskazao niz slabosti koja se najviše ogleda u uskoj i fleksibilnoj poreznoj osnovici te nedorečenosti pravne norme.

Nedorečenost pravne norme je posebno utjecala na formiranje porezne baze kako sa aspekta obuhvata poreznih obveznika, tako i sa aspekta odredbi koje formiraju poreznu osnovicu, što je imalo implikacije na smanjeno prikupljanje javnog prihoda. Trenutna porezna osnovica je previše fleksibilna i uska te omogućava poreznu evaziju.

Prema dosadašnjim istraživanjima učešće poreza na dobiti u ukupnim javnim prihodima FBiH u periodu od 2008 – 2013. godine kretao se unutar raspona 2,3 – 3,8% zavisno od godine. Regionalni prosjek učešća direktnih poreza u ukupnim javnim prihodima je 17,5%.¹ **Povećanje učešća poreza na dobit u ukupnim javnim prihodima budžeta Federacije i kantona predstavlja osnov za mogućnost izmirivanja obaveza države odnosno entiteta te formiranje strategija i ekonomskog rasta i razvoja.**

Malo učešće poreza na dobit u ukupnim prihodima posljedica je i niske stope poreza na dobit od 10%, dok se prosjek stopa poreza na dobit u državama unutar EU kreće se u rasponu od 20 - 33%.

Stoga poređenje Zakona o porezu na dobit FBiH sa zakonima drugih zemalja nije primjereno jer su stope poreza na dobit veće i samim tim veći iznos prihoda u budžetu države. **Stopa poreza na dobit i njegova fleksibilnost u formiranju porezne osnovice su obrnuto proporcionalne. Države sa nižom stopom poreza na dobit imaju stroža pravila u formiranju porezne osnove, dok države sa većom stopom poreza na dobit imaju fleksibilnija pravila u formiranju porezne osnove.**

Razlog je i **harmonizacija sa drugim propisima** unutar Federacije i Bosne i Hercegovine, a u cilju uspostavljanja jedinstvenog ekonomskog prostora, te je izvršeno usklađivanje sa rješenjima iz Zakona o računovodstvu i reviziji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 83/09), Zakona o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/15), Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13 i 71/14), Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/14), Zakona o stečajnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 29/03, 32/04, 42/06), Zakona o likvidacionom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 23/09), Zakona o radu

---

¹ Izvještaj MMF-a iz marta 2015. godine

("Službene novine Federacije BiH", broj: 62/15) i drugim propisima koji imaju utjecaja na primjenu Zakona o porezu na dobit.

Budući da se izmjene i dopune odnose na preko 50% postojećeg teksta zakona, predloženo je donošenje novog Zakona o porezu na dobit.

Novim zakonom nastoji se proširiti i zaštititi porezna osnovica, racionalizirati efektivna porezna stopa bez smanjenja nominalne, reducirati izbjegavanje porezne obaveze i evazije kroz definiranje jasnijih odredbi, izmijeniti porezne poticaje s obuhvatom svih privrednih djelatnosti. Novim Zakonom o porezu na dobit se otklanjaju nedostaci uočeni tokom primjene važećeg Zakona koji su dovodili do dvojbe u primjeni zakonskih odredbi. Pojedine odredbe iz važećeg Zakona su preuzete i dopunjene na osnovu prijedloga i sugestija koje su date u toku izrade Nacrta zakona.

Tekst Nacrta zakona urađen je i uz saradnju i preporuke Međunarodnog monetarnog fonda (MMF-a) koje su date kroz pružanje tehničke pomoći u cilju, a prije svega proširenja porezne osnovice, smanjenja porezno priznatih troškova i odbitaka kroz ograničenja priznavanja rashoda u porezne svrhe, osiguravanje konzistentnog poreznog tretmana u različitim sektorima, reduciranje poreznih olakšica, kao i postepeno usklađivanje ovog poreznog oblika sa propisima EU u narednom periodu, kada se steknu uslovi za to.

4. Obrazloženja predloženih rješenja u zakonu

4.1. Termini na kojima se temelji zakon

- Porezni obveznik – Kod definiranja poreznog obveznika primjenjuje se princip rezidentnosti ili princip neograničene porezne obaveze koji podrazumijeva oporezivanja cjelokupne ostvarene dobiti bez obzira odakle potiče odnosno gdje se ostvaruje (poreznu osnovicu čini dobit ostvarena u inozemstvu i u zemlji), u kombinaciji sa principom teritorijalnosti ili principom ograničene porezne obaveze koji podrazumijeva oporezivanja prihoda koji se ostvaruje na domaćoj teritoriji (poreznu osnovicu čini prihod ostvaren u FBiH). Shodno navedenom, rezident Federacije BiH podliježe neograničenoj poreznoj obavezi za cjelokupno ostvarenu dobit, koju ostvari poslovanjem na tržištu u Bosni i Hercegovini i van Bosne i Hercegovine, dok nerezident – porezni obveznik podliježe ograničenoj poreznoj obavezi, odnosno samo za prihode koje je ostvario poslovanjem na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine;
- Porezna osnovica - Porezna osnovica je baza na koju se primjenjuje porezna stopa i nakon toga se dobiva iznos poreza koji je potrebno platiti. Kod formiranja porezne osnovice polazi se od cjelokupno ostvarene dobiti koja se iskazuje u finansijskom izvještaju o uspješnosti poslovanja (bilans uspjeha), a koja se uvećava za porezno nepriznate rashode ili druge stavke prema odredbama propisanim u Zakonu. Porezna osnovica se uvećava i/ili umanjuje i za kapitalne dobitke, odnosno gubitke.
- Porezna stopa iskazuje odnos porezne osnovice i poreza koji se dobije odnosno iznos poreznog tereta u odnosu na poreznu osnovicu.

- Otklanjanje dvostrukog oporezivanja predstavlja obavezu oslobađanja od poreza na dobit u slučajevima kad je dato prvenstvo oporezivanja prihoda ili dobiti dugom entitetu ili državi u skladu sa međunarodnim ugovorom ili ovim zakonom.
- Porezni poticaji su instrumenti na osnovu kojih se umanjuje porezna obaveza ili se vrši oslobađanje od obaveze plaćanja obračunatog poreza na dobit i to po osnovu: investiranja, zapošljavanja, ubrzane amortizacije za osnovna sredstva u funkciji; prijenosom poreznog gubitka u buduću period od 5 godina.
- Porez po odbitku (porez na izvoru) je porez koji plaćaju nerezidenti po osnovu prihoda koji su ostvarili na teritoriji Federacije. Određuju se vrste prihoda koji su oporezivi ovim Zakonom, zatim način i stopa oporezivanja, kao i uslovi oslobađanja od plaćanja ili umanjenje stope u skladu sa potpisanim međunarodnim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.
- Grupno oporezivanje predstavlja mogućnost grupnog oporezivanja dobiti više povezanih privrednih društava, ukoliko ispunjava jasno definirane uslove, i mogućnost konsolidacije porezne obaveze. Grupno oporezivanje ima tretman poreznog poticaja.
- Transferne cijene i metode obračuna transfernih cijena omogućavaju poreznom obvezniku prijenos dobiti iz jednog u drugo pravno lice, naplatom manje/više vrijednosti dobra /usluge što za posljedicu ima utjecaja na poreznu osnovicu. Stoga se ovom zakonom definira ko se sve smatra povezanim licem sa obveznikom poreza, porezno priznate metode, metodologija obračuna, posjedovanje dokumentacije, itd.
- Utvrđivanje i naplatu poreza na dobit definiranjem poreznog perioda, podnošenje i sadržaj porezne prijave kao i način plaćanja; i poslovne dokumentacije.
- Kaznene odredbe za porezne prekršaje koje naprave porezni obveznici ne primjenjujući odredbe Zakona.

4.2. *Obrazloženje strukture i odredbi zakona*

Zakon o porezu na dobit sastoji se iz 14. Poglavlja i to: Opće odredbe, Obveznici poreza na dobit, Porezna osnovica, Statusne promjene, Porezna stopa, Otklanjanje dvostrukog oporezivanja, Porezni poticaji, Porez po odbitku, Grupno oporezivanje, Transferne cijene, Utvrđivanje i naplata poreza na dobit, Poslovne evidencije, Kaznene odredbe i Prelazne i završne odredbe. Svako navedeno poglavlje je kroz Odjeljke i/ili članove jasnije precizirano.

Poglavlje - I. OPĆE ODREDBE

Član 1. Sadržan je predmet Zakona, na način da su nabrojani ključni elementi koji se uređuju ovim zakonom i to: obveznik poreza na dobit, metodologija utvrđivanja porezne osnovice, plaćanje i naplata poreza na dobit, otklanjanje dvostrukog oporezivanja, grupno oporezivanje, oporezivanje kod statusnih promjena, porezni poticaji, transferne cijene, kaznene odredbe za prekršaje koji se odnose na povrede odredbi ovog zakona

kao i druga pitanja od značaja za utvrđivanje poreza na dobit koji se prema ovom Zakonu plaća u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 2. S ciljem olakšanja tumačenja i primjene ovog Zakona, navodi se da se primjenjuju pojmovi koji su definirani drugim zakonskim propisima, ukoliko nije ovim Zakonom drugačije predviđeno. Također se uvodi značenje pojmova koji se koriste u ovom zakonu, a koji su općeg i višestrukog značenja s ciljem osiguranja pravilne i jednostavne primjena svih odredbi Zakona u slučajevima kada upotrijebljeni pojmovi imaju dvostruko značenje kao i eventualno različitog tumačenja kod primjene Zakona.

Poglavlje - II. POREZNI OBVEZNIK

Odjeljak 1. Porezni obveznik

Član 3. Ovom odredbom se kroz stavove taksativno definiraju lica koja su obveznici poreza na dobit. Kao obveznici poreza na dobit navedena su privredna društva koja su rezidenti Federacije za cjelokupno ostvarenu dobit korištenjem principa rezidentnosti.

Zatim kao obveznici poreza na dobit navode se i poslovne jedinice / podružnice pravnih lica koje posluju na teritoriji Federacije, a čije sjedište je izvan teritorije Federacije što uključuje i podružnice pravnog lica iz Republike Srpske, Brčko Distrikta i poslovne jedinice iz inostranstva. Kod oporezivanja pomenutih poslovnih jedinica i podružnica koristi se princip teritorijalnosti. Također se kao obveznici poreza na dobit definiraju i nerezidenti koji ostvaruju prihod na teritoriji Federacije, gdje se također koristi princip teritorijalnosti.

Odjeljak 2. Lica koja ne podliježu porezu na dobit

Član 4. Ovom odredbom se definiraju pravna lica koji nisu obveznici poreza na dobit odnosno prave izuzeća u odnosu na član 3. Zakona s fokusom na pravna lica koja vrše neprofitnu djelatnosti i ostvaruju tačno definiran neoporezivi prihod. *Potpuno izuzeta lica* su: Centralna banka Bosne i Hercegovine; tijela državne, federalne i kantonalne uprave i lokalne samouprave. *Uslovno izuzeta pravna lica* su: federalne, kantonalne i lokalne ustanove, zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikat, komore, udruženja, dobrovoljna vatrogasna društva, turističke zajednice, sportska društva i savezi, fondacije, zaklade, ustanove, humanitarne organizacije, pravna lica kojima je posebnim propisima povjereno vršenje upravnih poslova iz nadležnosti organa uprave i druga pravna lica koji su registrovani za obavljanje neprofitne djelatnosti u Federaciji. Uslovnost izuzeća definirano je vrstom prihoda koji se ostvaruje i to: prihodi iz budžeta ili javnih fondova države Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave, sponzorstava ili donacija u novcu ili naturi, članarina, naknada, kao i prihoda od prodaje ili prijenosa dobara, osim dobara koja se koriste ili su se koristila za obavljanje djelatnosti na tržišnom osnovu.

Također je predviđena i mogućnost prelaska iz statusa izuzetog obveznika u aktivnog poreznog obveznika, ukoliko pravno lice ne obavlja samo neprofitnu djelatnost, već i određenu tržišnu djelatnosti, ali samo na dobit koju ostvari obavljanjem tržišne djelatnosti. Pored samostalne prijave od strane navedenih pravnih lica (koncept samooporezivanja) također je dato pravo Poreznoj upravi FBiH da rješenjem utvrdi status poreznog obveznika za tržišnu djelatnost koju obavlja ili za prihod koji nije izuzet

od oporezivanja. Predloženim stavom direktno će se utjecati na smanjenje neprofitnih lica koja vrše tržišnu djelatnost, te umanjiti nelojalna konkurencija na tržištu onim obveznicima koji su registrirani za tržišnu djelatnost, a koju vrše neprofitna pravna lica. Predloženi stav je neophodan zbog nedorečenosti posebnih propisa po kojima se neprofitna lica osnivaju u djelu kontrolnih mehanizama.

Odjeljak 3. Rezident i nerezident

Član 5. Zbog potrebe jasnog definiranja poreznog obveznika definirani su pojmovi ko se smatra rezidentom i nerezidentom u svrhu ovog Zakona. Tako da se status rezidenta Federacije stječe upisom u sudski registar u Federaciji ili se stvarna uprava i nadzor na poslovanjem nalazi na teritoriji Federacije, dok status nerezidenta ima isključivo pravno lica čije je sjedište van granica Bosne i Hercegovine.

Odjeljak 4. Poslova jedinica nerezidenta

Član 6. Definiran je pojam poslovne jedinice nerezidenta u kontekstu oblika poslovanja, zajedničkog naziva „*stalno mjesto poslovanja*“: sjedište uprave, podružnica, poslovnica, tvornica, radionica i rudnik, naftne ili plinske izvore, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto iskorištavanja prirodnog bogatstva. Također je pojašnjeno šta se ne smatra stalnim mjestom poslovanja, odnosno ne predstavlja poslovnu jedinicu nerezidenta, te u kojim slučajevima poslovna jedinica nerezidenta postaje obveznik poreza na dobit koju ostvari poslovanjem na teritoriji Federacije. Ovim dopunama ujedno je izvršeno i usklađivanje sa modelom ugovora OECD-a o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, te otvorena mogućnost oporezivanja dobiti poslovne jedinice nerezidenta, koja nije registrovana u sudskom registru, a moguća je registracija u porezne svrhe.

Poglavlje III. POREZNA OSNOVICA

Odjeljak 1. Opće odredbe

Član 7. Metodologija formiranja porezne osnovice je taksativno navedena u ovom članu. Formiranje porezne osnovice polazi od utvrđene dobiti iz finansijskog izvještaja – Bilansa uspjeha, te se vrši usklađivanje za porezno nepriznate rashode, prihode, kapitalne dobitke ili gubitke koji su uređeni ostalim članovima ovog zakona. Metodologija formiranja porezne osnovice počiva na tri principa i to: *princip konzistentnosti* – utvrđivanje porezne osnovice u kontekstu pravilnosti, stabilnosti i istrajnosti kod vrednovanja stavki koje utječu na poreznu osnovicu. S obzirom da se polazi od međunarodnih računovodstvenih standarda koji omogućavaju vrednovanje npr. jedne stavke na više načina - metoda, princip konzistentnosti će osigurati pravilno iskazivanje jedne stavke na isti način u kontinuitetu kod formiranja porezne osnovice. Drugi *princip dokumentiranosti* počiva na zahtjevu da se svaka stavka koja utječe na formiranje porezne osnovice mora dokumentirati kroz vjerodostojnu dokumentaciju iz koje se može cijeliti nastalo poslovno događaja. Treći princip – je *princip pažnje dobrog privrednika* koji zahtjeva samo rashode koji su neophodni za poslovanje, te je predviđeno da se rashodi koji nisu u svrhu ostvarivanja dobiti na početku tretiraju kao porezno nepriznati. Ovim članom je predviđeno također da se sva plaćanja u korist javnih prihoda budžeta u Bosni i Hercegovini smatraju porezno priznatim rashodima,

npr. naknade, takse i drugi javni prihodi koje je obveznik dužan plaćati u skladu sa drugim zakonskim propisima.

Zbog specifičnosti poslovanja poslovnih jedinica, a s obzirom da i one predstavljaju poreznog obveznika ukoliko posluju na teritoriji Federacije, formiranje dobiti izdvajanjem iz ukupne dobiti privrednog društva predstavlja operativni problem. Stoga je i navedeno da dobit podružnice/poslovne jedinice mora odgovarati onoj dobiti koju bi ostvarila podružnica/poslovna jedinica kada bi bila samostalni i nezavisan subjekt koji obavlja istu ili sličnu djelatnost pod istim ili sličnim uslovima, te kada bi obavljala djelatnost potpuno samostalno sa subjektom čija je podružnica/poslovna jedinica.

Član 8. Propisano je da se kod utvrđivanja porezne osnovice priznaju rashodi i prihodi i kapitalne dobiti/gubitka koji su iskazani u poslovnim knjigama prema računovodstvenim propisima, osim onih za koje se prema odredbama ovog zakona vrši usklađivanje u porezne svrhe.

Odjeljak 2. Usklađivanje rashoda

Član 9. U ovom članu taksativno su navedeni porezno nepriznati rashodi u smislu ovog zakona kod formiranja porezne osnovice, a koji su nastali kao posljedica npr.: nepoštovanja principa pažnje dobrog privrednika, kao što su: novčane kazne koje izriče nadležni organ, izdaci političkim strankama; obračunati i plaćeni porez na dobit; porez po odbitku koji je obračunat i plaćen na vlastiti teret isplatioca; raspodjela dobiti i svaka raspodjela iz kapitala; rashodi koji se ne mogu povezati sa ostvarivanjem dobiti ili se ne mogu povezati sa načelom poslovanja pažnje dobrog privrednika; zatezne kamate, penali i ugovorne kazne koji se plaćaju povezanim licima; zatezna kamate i troškovi postupka prinudne naplate javnih prihoda koji se plaćaju i obračunavaju prema poreznim administracijama; sudski troškovi vezani za sporove oko javnih prihoda bilo da ih je porezni obveznik stvarno snosio ili da su nadoknađeni. Druga grupa rashoda usko je povezana sa mogućnosti manipulacije poreznom osnovicom te značajnog utjecaja na obavezu poreza i to: rashodi na ime povećanje rezervi koje nisu predviđene ili su izvršene iznad dozvoljenog iznosa propisanim ovim zakonom; finansijski rashodi nastali suprotno odredbama ovog zakona; rashodi na ime ispravke vrijednosti potraživanja od lica kome se istovremeno duguje, do iznosa obaveze prema tom licu i rezervisanja koja se ne tretiraju kao porezno priznat rashod u skladu sa ovim Zakonom.

Uslijed utvrđivanja porezne osnovice poslovne jedinice/podružnice značajan utjecaj imaju opći i administrativni troškovi koji se prenose sa pravnog lica na podružnicu. Stoga je ovim članom propisano da su porezno priznati samo oni troškovi koji se mogu povezati sa poslovanjem podružnice.

Član 10. S obzirom da je računovodstvenim propisima propisano više metoda obračuna zaliha, a zalihe uključuju poluproizvode, gotove proizvode, nedovršenu proizvodnju i trgovačku robu, ovim članom definirana je metoda prosječne nabavne cijene kod formiranja rashoda kao porezno priznata. Također je omogućeno da se priznaju rashodi nastali usklađivanjem vrijednosti zaliha po metodi neto ostvarive vrijednosti, koja se koristi da bi se vrijednosti zaliha iskazala po tržišnoj vrijednosti, međutim tek ukoliko je došlo do prodaje ili otpisa ili uništenja zalihe. Uslov je postavljen kao zaštitni mehanizam porezne osnovice.

Član 11. Definirao je porezno priznavanje primanja koja izdvaja poslodavac svojim zaposlenicima ili angažovanim savjetnicima po ugovorima, na način da je usklađen sa Zakonom o porezu na dohodak i njegovim pravilnikom. Tako su dohotkom od nesamostalne djelatnosti obuhvaćena primanja po Ugovorima o radu, a dohotkom od samostalne djelatnosti obuhvaćena primanja po drugim Ugovorima. S obzirom da su Zakonom i Pravilnikom o porezu na dohodak predviđene i naknade koje su neoporezive navedeno je da su i te naknade porezno priznat rashod.

Odredba o porezno priznatim rashodima za obavezne doprinose je data uslovno i isključivo se odnosi na obavezne doprinose koji se plaćaju po zakonima u Bosni i Hercegovini (uključuje Federaciju, RS i Brčko Distrikt). Ovim članom kao porezno priznat rashod navedene su i date stipendije učenicima i studentima.

Član 12. Ovim članom uređuje se porezno priznat rashod na ime reprezentacije, donacije i sponzorstva. S obzirom da su ove vrste troškova proizvoljne i da njihova visina nije određena bilo kojim drugim propisima, a da zavise od samog poreznog obveznika, predviđena su ograničenja u svrhu formiranja porezne osnovice, upravo zbog utjecaja na poreznu osnovicu. Tako je reprezentacija definirana kao rashod nastao ugošćavanjem poslovnih partnera, a koji su povezani sa obavljanjem djelatnosti ili uspostavljanje poslovne saradnje, u iznosu od 30% ukupnih rashoda reprezentacije. Zatim donacije su limitirane visinom od 3% od ukupnog prihoda, s tim da se daju za humanitarne, kulturne, obrazovne, naučne i sportske svrhe, a koje se daju pravnim licima koji nisu obveznici poreza na dobit, jer ukoliko se daju licima koji jesu porezni obveznici, znači da ta lica posluju po tržišnim principima, te da im donacije nisu potrebne. Rashodi na ime sponzorstva su također kao i donacije ograničene na iznos prihoda do visine 3% od ukupnog prihoda, s tim da je data definicija tih rashoda i to isključivo rashodi na ime potpore za organiziranje i održavanje manifestacija i drugih sličnih događaja ili projekata koji nisu direktno povezani sa poslovanjem obveznika, sa ili bez protuusluge u vidu reklamiranja imena, djelatnosti, proizvoda i usluga sponzora. Na kraju je dat uslov za sve tri vrste troška, a to je da ukoliko su nastali između povezanih lica ne predstavljaju porezno priznat rashod. Razlog za ovakvom odredbom je mogućnost prijenosa oporezive dobiti u pravna lica koja nisu porezni obveznici, te izbjegavanje porezne obveze.

Član 13. Rezervisanje predstavlja sadašnje predviđanje budućeg troška, koji će ili neće nastati u budućnosti. S obzirom da je rezervisanje kategorija rashoda koje direktno utječe na poreznu osnovicu, a u potpunosti je u kontroli poreznog obveznika i u iznosu i u vrsti, ovim članom su predviđene samo dvije kategorije kao porezno priznati rashodi i to: rezervisanja za buduće rashode vezane za obnavljanje prirodnih resursa i rezervisanja vezana za date garancije, a u svrhu stabilnosti porezne osnovice. Obje navedene vrste porezno priznatih rezervisanja su limitirane ili procentom kapitala ili procentom godišnjeg prometa. Na kraju je posebno naglašeno da se penali, rabati i popusti, koji mogu biti dio date garancije ne smatraju porezno priznatim rezervisanjima, iz razloga što navedeni troškovi mogu biti inicirani od strane poreznog obveznika, a u korist povezanih lica.

Član 14. Troškovi rezervisanja koja su nastali u prethodnom periodu, a čiji je moment nastanka poslovnog događaja za koja su izvršena u tekućem periodu, predviđena je opcija da se rashodi priznaju u momentu nastanka poslovnog događaja, pod uslovom

da su bila porezno nepriznat rashod. Na ovaj način troškovi će biti uključeni u porezno priznate rashode, ali tek kad stvarno nastanu.

Član 15. Posebno se propisuje priznavanje troškova za istraživanje i razvoj u porezne svrhe, u momentu nastanka, te se definiraju troškovi koji se smatraju troškovima istraživanja i razvoja. Priznavanje troškova koji se odnose na istraživanje i razvoj su usklađeni sa međunarodnom praksom priznavanja ovih troškova u porezne svrhe.

Član 16. Finansijske institucije u obavezi su formirati rezerve u skladu sa propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH i Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, a koji predstavljaju jednu vrstu troška rezervisanja. S obzirom da je Agencija za bankarstvo Federacije BiH prešla na novi sistem formiranja, definiran je poseban tretman ovih rezervisanja na ime rezervi kod banaka.

Za osiguravajuća društva i društva za reosiguranje, predviđeno je da se porezno priznaju rashodi nastali na ime formiranja matematičke rezerve ako su iskazani u skladu sa propisima nadzornih organa - Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, s obzirom da se formiraju za životna osiguranja. Zatim da se porezno priznaju rashodi nastali na ime formiranja ostale tehničke rezerve, uz ispunjavanje dva uslova i to: da su formirane u skladu sa propisima nadzornog organa i da iznos povećanja rezerve (prirast rezerve) u bilansu stanja tekućeg u odnosu na prethodni period ne prelazi 20%

Član 17. Propisan je način priznavanja otpisa potraživanja odnosno ispravka vrijednosti istih na teret rashoda. S obzirom da je termin potraživanje širok u svom obuhvatu stavki koje se tretiraju kao potraživanja, izdvojene su dvije kategorije, i to one koje se tretiraju kao prihod u skladu sa računovodstvenim propisima, i one koje ne predstavljaju prihod u skladu sa računovodstvenim propisima. U svrhu poreznog priznavanja iz obje kategorije izuzeta su potraživanja iz člana 9. Stav (1) tačka k) „*rashodi na ime ispravke vrijednosti potraživanja od lica kome se istovremeno duguje, do iznosa obveze prema tom licu*“ što znači da ukoliko postoji potraživanje i dugovanje od istog lica, porezno nepriznati rashod je iznos potraživanja od tog lica. Dalje, porezno priznavanje otpisa potraživanja u porezne svrhe zavisi od 1) da su otpisana potraživanja u prethodnom poreznom periodu bila uključena u prihode obveznika i da je protok vremena od 12 mjeseci od datuma dospijeća naplate ili 2) da su otpisana potraživanja utužena ili da je pokrenut izvršni postupak ili da su potraživanja prijavljena u likvidacionom ili stečajnom postupku nad dužnikom.

Na kraju je naglašeno da se navedeni otpis potraživanja ne odnosi na otpis potraživanja kod finansijskih institucija kod formiranja rezervi u skladu sa propisima nadzornih organa, jer se koristi ista ekonomska terminologija, te da bi se izbjeglo dvostruko tumačenje propisanog člana.

Član 18. Pravilo „*istanjene kapitalizacije*“ se prvi put uvodi u porezne propise, a koji podrazumijeva odnos obaveza i kapitala. Stoga je posebno definirano da se ovo pravilo odnosi na rashode na ime kamate koja nastaje po osnovu uzetih kredita od povezanih lica, te da se ne odnosi na banke i osiguravajuća društva. Ovim pravilom je uslovljena visina rashoda koji nastaju na ime kamate i to, omjerom stavki *ukupnih obaveza* po osnovu finansijskih ugovora i *upisanog kapitala* u sudski registar, te da pomenuti omjer ne može biti veći od omjera 4:1 (*Ukupne obaveze: Upisani kapital*) te da rashodi koji se mogu pripisati iznosu koji prelazi odnos 4:1 predstavljaju porezno nepriznat rashod.

Član 19. Propisan je način obračunavanja i poreznog priznavanja rashoda na ime amortizacije dugotrajne imovine. Porezno priznati metod obračuna amortizacije je proporcionalni, što podrazumijeva ravnomjerno raspoređivanje amortizacije kroz vremensko trajanje dugotrajne imovine, te su propisane i stope amortizacije kroz grupiranje dugotrajne imovine. Postavljen je uslov da se dugotrajna imovina koja se amortizuje mora upotrebljavati od strane poreznog obveznika za obavljanje djelatnosti. Ostavljena je mogućnost poreznom obvezniku da odmah otpiše imovinu čija je vrijednost do 1.000 KM u momentu nabavke u porezne svrhe. Na kraju je naglašeno da se ne može vršiti ponovna procjena dugotrajne imovine koja je već otpisana i amortizovana, te ponovo amortizovati procijenjena vrijednost jer bi dolazilo do „fiktivnog“ povećanja rashoda. Međutim, na kraju je predviđeno da se rashodi, koji nastaju na ime umanjenja vrijednosti imovine zbog usklađivanja vrijednosti sa tržištem, porezno priznaju tek u momentu prodaje ili uništenja uslijed više sile.

Član 20. U odnosu na član 19, data je mogućnost poreznom obvezniku da primjenjuje metod ubrzane amortizacije za dugotrajnu imovinu koja služi za sprečavanje zagađivanja zraka, vode, zemljišta i ublažavanje buke, te je propisano povećanje stope za 50% u odnosu na stope propisane u članu 19. s tim da ukupni trošak amortizacije ne može preći vrijednost po kojoj je imovina nabavljena.

Odjeljak 3. Usklađivanje prihoda

Član 21. U ovom djelu je propisano da se izuzimaju iz porezne osnovice prihodi po osnovu učešća u kapitalu drugog poreznog obveznika, pod uslovom da se isplaćuje iz dobiti na koju je obračunat i plaćen porez na dobit, s ciljem izbjegavanja dvostrukog oporezivanja prihoda. Kao dokaz porezni obveznik uz poreznu prijavu dostavlja ovjerenu Izjavu o isplaćenoj oporezovanoj dividendi od isplatioca dividende.

Član 22. Ovaj član usko je vezan za otpis potraživanja (ispravka vrijednosti potraživanja) član 16 i 17. ovog zakona, a s ciljem izbjegavanja dvostrukog oporezivanja jednog prihoda, omogućeno je poreznom obvezniku da umanja ili uveća poreznu osnovicu po osnovu prethodno porezno priznatih ili nepriznatih rashoda.

Član 23. Ovaj član usko je vezan za rashode s osnova rezervisanja iz člana 13. ovog zakona, a s ciljem izbjegavanja dvostrukog oporezivanja jednog prihoda, omogućeno je poreznom obvezniku da umanja ili uveća poreznu osnovicu po osnovu prethodno porezno priznatih ili nepriznatih rashoda.

Odjeljak 4. Kapitalni dobiti i gubici

Član 24. Definiran je porezni tretman kapitalnih gubitaka i dobitaka koji se nisu realizovali kroz poslovni rezultat (Bilans uspjeha), već su se realizovali u okviru Bilansa stanja direktnim utjecajem na stavke kapitala pravnog lica, smanjenjem ili povećanjem dobiti. Pored definicija kapitalnog dobitka i gubitka, postavljen je i parametar realnog iskazivanja iznosa istih, a to je tržišna vrijednost. Naposljetku, kao porezno priznat kapitalni gubitak, postavljen je uslov jednakosti porezno priznatog rashoda u skladu sa ovim zakonom.

Odjeljak 5. Porezni gubitak

Član 25. Definiran je porezni tretman poreznog gubitka koji je nastao kao posljedica poslovnog rezultata poreznog obveznika i usklađivanja u poreznom bilansu, te je omogućeno poreznom obvezniku da izvrši prijenos poreznog gubitka na budući period – pet godina od godine u kojoj je nastao. Nakon isteka perioda od pet godina, obveznik gubi pravo na umanjenje porezne osnovice u narednim obračunskim periodima. Također je propisan tretman poreznog gubitka koji je nastao poslovanjem van teritorije Federacije kao porezno nepriznat. Na kraju je navedeno da će se Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati pregled i sadržaj obrasca za porezne gubitke.

Poglavlje IV. STATUSNE PROMJENE

Odjeljak 1. Statusne promjene obveznika

Član 26. Propisana je obaveza sačinjavanja poreznog bilansa za obveznika kod kojeg je došlo do statusne promjene koja uključuje: spajanje, pripajanje, podjelu, promjenu oblika i prestanak društva, kao i da prava i obaveze iz porezno-pravnog odnosa preuzimaju pravni sljednici.

Odjeljak 2. Spajanje, pripajanje, podjela i promjena oblika

Član 27. Ovaj član usko je vezan za član 26. te je preciznije definirano oporezivanje poreznih obveznika uslijed statusnih promjena. Definiran je termin kontinuitet u oporezivanju, a od kojeg ovisi dalji način oporezivanja. Kao parametar kontinuiteta oporezivanje, posmatra se vrednovanje prenesene imovine i obaveza u bilans stanja. Stoga, ukoliko postoji kontinuitet nije potrebno podnositi dva porezna bilansa (do momenta statusne promjene i od) ili ukoliko ne postoji potrebno je izdvojiti dva porezna perioda sa aspekta podnošenja prijave poreza na dobit i poreznog bilansa. Razlika kapitala nastala statusnom promjenom, a kod koje nije bilo kontinuiteta, ulazi u oporezivu dobit.

Odjeljak 3. Porezni tretman likvidacije i stečaja

Član 28. Ovim članom izdvojena je statusna promjena - stečaj, s aspekta podjele perioda kad je moguće vršiti oporezivanje. Stoga je predviđeno da se od perioda donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka do dana početka primjene plana reorganizacije kod stečaja ili pravosnažnog rešenja o nastavljanju stečajnog postupka, kao i dobit u postupku reorganizacije, oporezuje se u skladu sa ovim zakonom, uz obavezu sačinjavanja poreznog bilansa u roku od 30 dana. S obzirom da se za stečaj

primjenjuju Zakon o stečajnom postupku, izvršeno je usklađivanje ovog člana sa pomenutim zakonom.

Član 29. Ovim članom izdvojena je statusna promjena - likvidacija, s aspekta podjele perioda kad je moguće vršiti oporezivanje. Stoga je predviđeno da se od dana donošenja rješenja o otvaranju likvidacionog postupka, do dana pravosnažnog rešenja o okončanju likvidacionog postupka, oporezuje u skladu sa ovim zakonom, uz obavezu sačinjavanja poreznog bilansa u roku od 30 dana. S obzirom da se za likvidaciju primjenjuju Zakon o likvidacionom postupku, izvršeno je usklađivanje ovog člana sa pomenutim zakonom.

Član 30. Definiran je status viška imovine uslijed stečaja i likvidacije kao dividenda, te da se višak imovine vrednuje po njenoj tržišnoj vrijednosti. Za nastali gubitak se ne može umanjiti porezna osnovica, što znači da je porezno nepriznat gubitak.

Poglavlje V. POREZNA STOPA

Član 31. Utvrđuje se visina stope poreza na dobit. Porez na dobit plaća se po stopi od 10% na osnovicu poreza na dobit koja je utvrđena u poreznom bilansu.

Poglavlje VI. OTKLANJANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA DOBITI

Član 32. Propisano je otklanjanje dvostrukog oporezivanja kod poreznih obveznika, rezidenata Federacije koji imaju poslovne jedinice van teritorije Federacije (Republika Srpske, Brčko Distrikt, inostranstvo). Ovim poreznim obveznicima priznaje se porez na dobit koji su platili van teritorije Federacije, ali samo do visine poreza koji bi platili na tako obračunate prihode i rashode u skladu sa propisima ovog zakona, te je posebno naglašen da se dobit oporezuje u skladu sa odredbama POGLAVLJA III. POREZNA OSNOVICA ovog zakona. Posebno su izdvojeni porezni obveznici sa poslovnim jedinicama unutar Bosne i Hercegovine i van Bosne i Hercegovine zbog primjene Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja koje država Bosna i Hercegovina ima potpisane sa drugim državama. Također je izdvojeno priznavanje plaćenog poreza po odbitku u inostranstvu po osnovu ostvarenog prihoda rezidenta Federacije.

Član 33. Ovaj član vezan je za član 32. gdje su propisani postupci dokazivanja plaćenog poreza van teritorije Federacije dostavljanjem nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave dokaza o iznosu dobiti/ prihoda koju je ostvario, iznosu poreza na dobit koju je platio te Potvrde o rezidentnosti isplatioca prihoda.

Član 34. U svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, propisano je izdavanje Potvrde o rezidentnosti za rezidenta Federacije. Postupak izdavanja ove potvrde propisan je Pravilnikom o izdavanju Potvrde o rezidentnosti („Službene novine Federacije BiH“ broj: 15/14). Izdavanje Potvrde proizlazi iz Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja

Član 35. U skladu sa pravnom snagom međunarodnih ugovora, propisan je prioritet u primjeni Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja kod oporezivanja nerezidenata u odnosu na odredbe ovog zakona.

Poglavlje VII. POREZNI POTICAJI

Član 36. Propisan je porezni poticaj po osnovu investiranja, na način da se procentualno umanjuje obaveza plaćanja poreza na dobit. Prvi porezni poticaj omogućava umanjeње obaveze poreza za 30% ukoliko porezni obveznik investira u proizvodnu opremu, na način da investira više od 50% ostvarene dobiti u toj godini. Drugi porezni poticaj omogućava umanjeње obaveze poreza za 50% ukoliko porezni obveznik investira vrijednost od 20 mil. KM u stalna sredstva u periodu od pet godina, s tim da već u prvoj godini započne investiranje u iznosu od 4 mil. KM. Istovremeno su postavljena ograničenja poreznog oslobađanja, da porezni obveznik ne može izvršiti isplatu dividende ili da ne može koristiti i porezni gubitak. Na kraju se propisuje da će se Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na propisati sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih poticaja i postupak dokazivanja.

Član 37. Propisan je porezni poticaj po osnovu zapošljavanja, na način da se u dvostrukom iznosu umanjuju rashodi s osnova bruto plaće novozaposlenih.

Poglavlje VIII. POREZ PO ODBITKU

Član 38. Propisana je obaveza obračuna i uplate poreza po odbitku od strane isplatioca prihoda – rezidenta Federacije koji se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu. Definirani su oporezivi prihodi, kao i prihodi koji se izuzimaju, te se daju definicije šta se podrazumijeva pod dividendama, kamatama kao i naknadama za autorska prava i prava intelektualnog vlasništva. Također, propisuje se stopa poreza po odbitku u visini od 10% na sve isplate oporezivih prihoda izuzev dividende na koju se porez po odbitku obračunava po stopi od 5%. Zbog primjene Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporeziva stopa poreza po odbitku može biti i niža.

Član 39. Ovim članom se proširuje porezna osnovica oporezivog prihoda nerezidenta na prihod koji ostvari nerezidentno pravno lice od rezidentnog pravnog lica ili drugog nerezidentnog lica po osnovu prodaje nepokretne imovine, dionica ili udjela u kapitalu i prava industrijske svojine, ukoliko ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nije drugačije propisano. Visina oporezivog prihoda određuje se prodajnom ili ugovorenom vrijednošću, osim u slučaju prodaje povezanim licima kada ugovorena vrijednost mora biti jednaka tržišnoj vrijednosti. Definira se postupak prijave i uplate poreza. Na kraju se propisuje da će se Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj porezne prijave.

Član 40. Propisuje se postupak dokazivanja plaćanja poreza po odbitku po nižim stopama od stopa propisanih ovim zakonom, te obaveza dostave nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave ili posjedovanje dokaza od strane poreznog obveznika u njegovoj evidenciji. Kao mehanizam zaštite, propisano je ukoliko se porez ne obustavi od prihoda nerezidenta postaje obaveza isplatioca.

Poglavlje IX. GRUPNO OPOREZIVANJE

Odjeljak 1. Porezno konsolidovanje

Član 41. U okviru ovog poglavlja uređuje se grupno oporezivanje, u dijelu koji se odnosi na poreznu konsolidaciju, data je definicija pod kojim uslovima, u smislu ovog zakona, se smatra matično privredno društvo i njegova zavisna društva, kada i pod kojim uslovima mogu tražiti porezno konsolidovanje, kome se podnosi zahtjev za porezno konsolidovanje i u kojem periodu nadležna organizaciona jedinica Porezne uprave donosi rješenje kojim se odobrava porezno konsolidovanje.

Član 42. Propisana je obaveza matičnom privrednom društvu da podnese konsolidovani porezni bilans, a zavisnim društvima da podnesu pojedinačne porezne bilanse te da izvrše plaćanje srazmjerno učešću svoje dobiti. Također, propisan je tretman poslovnih i poreznih gubitaka subjekata iz grupe. Na kraju se propisuje da će se Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj konsolidovanog bilansa.

Član 43. Propisan je period od pet godina za koji se najmanje mora podnositi konsolidovani porezni bilans, te porezni tretman ukoliko se prije roka jedan ili više članova grupe opredijeli za pojedinačno oporezivanje, i prema kojem su svi članovi grupe dužni platiti razliku poreza koju bi platili da nije bilo korištena mogućnost podnošenja konsolidovanog poreznog bilansa.

Poglavlje X. TRANSFERNE CIJENE

Član 44. Transakcije između povezanih lica se mogu, a ne moraju, obavljati pod povoljnijim uslovima, s namjerom prijenosa dobiti iz jednog na drugo lice. Ukoliko dolazi do prijenosa dobiti iz jednog na drugo lice, takve transakcije imaju karakteristike transferne cijene. Stoga se ovim članom definira da se transakcije koje se obavljaju između povezanih lica moraju iskazati po principu „van dohvata ruke“ što znači da ne smiju izlaziti iz okvira tržišnih uslova i vrijednosti. Međutim, ukoliko se transakcije ne iskazuju po principu „van dohvata ruke“ nastala razlika se uključuje u oporezivu dobit. Princip „van dohvata ruke“ je usvojen jer je u široj međunarodnoj primjeni. Također su definirana lica koja se smatraju povezanim licima sa jednom uopćenom definicijom koja daje smjernice utjecaja povezanih lica, te posebnim naglaskom na lica povezana sa aspekta porodične veze i sa aspekta vlasništva u kapitalu. Oba aspekta (porodična veza i vlasništvo u kapitalu) su uključena iz razloga jasnijeg i preciznijeg tumačenja pojma povezanih lica.

Član 45. Vezano za član 44. u ovom djelu se uvodi „*Analiza uporedivosti*“ kao međunarodni standard propisan Smjernicama o transfernim cijenama izdat od strane OECD-a, te propisuje način upoređivanja. Zatim se propisuju metode transfernih cijena, i to pet metoda preuzetih iz Smjernica OECD modela i jedna alternativna metoda u slučaju nemogućnosti primjene prvih pet. Također se rangiraju metode prema prikladnosti upotrebljavanja.

Član 46. Propisana je obaveza posjedovanja dokumentacije o transfernim cijenama, te dostavljanje iste na zahtjev Porezne uprave. Na kraju je propisano da će se donijeti

Pravilnik o transfernim cijenama u kojem se razrađuje primjena pojedinih metoda, utvrđivanje transfernih cijena i postupak dokazivanja.

Poglavlje XI. UTVRĐIVANJE I NAPLATA POREZA NA DOBIT

Odjeljak 1. Porezni period

Član 47. Definiran je porezni period za koji se utvrđuje porezna obaveza poreza na dobit te je izjednačen sa kalendarskom godinom, kada se podnose i finansijski izvještaji prema Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH. Ovim članom propisani su i izuzeci u kojima je dozvoljen i drugi period za koji se utvrđuje porez na dobit (prestanak i početak poslovanja u toku kalendarske godine, statusne promjene ili na zahtjev poreznog obveznika određivanje drugog obračunskog perioda). Također je i ovdje izvršeno usklađivanje sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH u dijelu određivanja drugog obračunskog perioda. Jasnije je definiran period podnošenja porezne prijave u slučaju izmijenjenog poreznog perioda na zahtjev poreznog obveznika, te obaveza dostave Rješenja o drugom periodu nadležnoj organizacionoj jedinici Porezne uprave.

Odjeljak 2. Razrez poreza

Član 48. Propisan je način na koji se vrši razrez poreza na dobit kao i što se smatra razrezom poreza, te je poštovan princip samooporezivanja od strane poreznog obveznika, kao i mogućnost poništavanja ili mijenjanja utvrđenih razreza poreza od strane Porezne uprave kao nadzornog organa.

Odjeljak 3. Porezna prijava

Član 49. Propisana je obaveza podnošenja porezne prijave kao i rok za podnošenje porezne prijave. Navedeno je da porezna prijava uključuje i Prijavu poreza na dobit i Porezni bilans i svu drugu dokumentaciju propisanu ovim zakonom. Posebno je naglašeno dostavljanje finansijskih izvještaja za porezne obveznike sa statusom poslovne jedinice koja posluje na teritoriji Federacije. Za potrebe kontinuiranog praćenja transakcija između povezanih lica uvedena je obaveza dostave podataka o tim transakcijama ukoliko prelazi iznos od 500.000 KM. Na kraju je navedeno da će se Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj porezne prijave i poreznog bilansa.

Član 50. Propisana je mogućnost podnošenja izmijenjene porezne prijave od strane poreznog obveznika u roku od 180 dana, ukoliko je porezni obveznik uočio grešku u svojoj evidenciji, a istekom navedenog roka dužan je samo obavijestiti nadležnu organizacionu jedinicu Porezne uprave.

Član 51. Propisuje se primjena drugih propisa za postupke naplate i povrat poreza, žalbeni postupak, zastaru, prekršajni postupak i druge postupke vezane za porez.

Odjeljak 4. Naplata poreza

Član 52. Propisuje se obaveza uplate akontacija poreza na dobit na mjesečnom nivou, te se uvodi obaveza uplate akontacije i za pravna lica koja su u postupku stečaja ili likvidacije od dana početka do dana okončanja postupaka stečaja ili likvidacije, jer pravna lica i dalje posluju u tom periodu. Propisan je način utvrđivanja visine akontacije,

te mogućnost izmjene visine akontacije na zahtjev poreznog obveznika uslijed slučajeva statusne promjene ili osnovane sumnje da će poslovati sa gubitkom ili prirodne i druge nesreće koje su bitno utjecale na poslovanje poreznog obveznika. Isto tako je data mogućnost Poreznoj upravi da rješenjem izmjeni visinu akontacije kao posljedica nadzora ili drugih saznanja. Oslobođeni su plaćanja akontacije porezni obveznici koji počinju prvi put sa poslovanjem.

Član 53. Propisuje se tretman više ili manje uplaćenih akontacija poreza na dobit. Propisan je rok od 20 dana, nakon dana podnošenja porezne prijave, u kojem je obveznik dužan da izmiri dugovanje po osnovu porezne obaveze ili da traži povrat više plaćenog poreza, ukoliko se ne uračunava u buduće porezne obaveze.

Član 54. Propisuje se obaveza obračuna zatezne kamate za svaki dan zakašnjenja za izmirenje obaveze po osnovu plaćanja poreza na dobit prema Zakonu o visini stope zatezne kamate na javne prihode, kao i pravo na zatezne kamate u slučaju više plaćenog poreza ili pogrešno uplaćenog poreza.

Odjeljak 5. Isplata iz dobiti

Član 55. Propisana je zabrana isplate iz dobiti ili davanje pozajmica ili prijenos imovine ukoliko na dan isplate porezni obveznik ima neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda ili obaveza prema uposlenicima s osnova primanja.

Odjeljak 6. Zastara

Član 56. Propisana je zastara prava na utvrđivanje i naplatu poreza, kamata i troškova prisilne naplate i novčanih kazni izrečenih prema ovom zakonu, s izuzetkom da nije došlo do utvrđivanja porezne obaveze na osnovu netačne dokumentacije ili ukoliko porezna prijava nije podnesena.

Poglavlje XII. POSLOVNE EVIDENCIJE

Član 57. Propisano je da su u svrhu utvrđivanja porezne osnovice mjerodavne poslovne evidencije u skladu sa računovodstvenim propisima, s tim da je za porezne obveznike sa statusom poslovne jedinice također naglašeno da imaju posebno knjigovodstveno praćenje poslovnih događaja u skladu sa računovodstvenim propisima.

Poglavlje XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 58. i 59. Propisane su novčane kazne za porezne prekršaje koje naprave porezni obveznici kao i odgovorno lice u pravnom licu, a u skladu sa Zakonom o prekršajima u FBiH.

Poglavlje XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60. Propisan je rok od 6 mjeseci u kojem je Federalni ministar finansija dužan da donese Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit i Pravilnik o transfernim cijenama kojima će se bliže urediti pitanja od značaja za primjenu ovog zakona.

Član 61. Kao prijelazna odredba, danom stupanja na snagu ovoga zakona, stavljen je van snage Zakon o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/07, 14/08 i 39/09), s tim da se stečeno pravo na umanjenje porezne obaveze prema starom Zakonu iz čl. 32. i 24. može koristiti do isteka perioda na koji se umanjenje odnosi. Novim stavom je propisana primjena Zakona o porezu na dobit ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/07, 14/08 i 39/09) za postupak utvrđivanja porezne osnovice i naplate poreza na dobit za 2015.godinu.

Član 62. Propisano je stupanje na snagu ovog zakona i njegova primjena.

5. Rasprava o Nacrtu zakona u Parlamentima FBiH

Na nastavku 31. redovne sjednice Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH održane 08.07.2014. godine, kao i na 2. sjednici Doma naroda Parlamenta Federacije BiH održanoj 15.07.2015. godine, usvojen je Nacrt zakona o porezu na dobit koji može poslužiti kao osnova za izradu Prijedloga zakona.

Na osnovu Zaključaka Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa Nacrtom zakona o porezu na dobit zadužena je Vlada Federacije BiH da provede javnu raspravu do 31.10.2015.godine po procedurama iz zajedničkih nadležnosti Federacije i kantona, a to podrazumijeva raspravu i mišljenje skupština kantona.

U vezi s objavljivanjem javne rasprave, najprije ističemo da je zvanična Obavijest o provođenju javne rasprave objavljena u dnevnim novinama dostupnim na teritoriji Federacije BiH kao i na web-stranici Federalnog ministarstva finansija-financija. U predmetnoj obavijesti su pored obavještenja o trajanju javne rasprave, date i upute svim zainteresovanim subjektima da tekst Nacrta zakona mogu pronaći na web stranici ministarstva, kao i da sve primjedbe prijedloge i sugestije mogu dostaviti na adresu ministarstva.

Tokom trajanja javne rasprave zaprimljeni su prijedlozi, mišljenja i sugestije iz udruženja, komora, vijeća, uprava, privrednih društava, revizorskih društava i drugih zainteresovanih lica. (Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona; Privredna komora Bosansko-podrinjskog kantona Goražde; Ekonomsko-socijalno vijeće za područje Tuzlanskog kantona; Privredna komora Kantona Sarajevo; Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine; Udruženje društava za osiguranje u FBiH; Udruženje poslodavaca u FBiH; Vijeće stranih investitora; Udruženje društava za lizing u BiH; Udruženje poslodavaca u FBiH; Udruženje banaka Bosne i Hercegovine; Udruženje poslodavaca Općine Vitez; Privredna komora Federacije BiH; Porezna uprava Federacije BiH; Violeta d.o.o Grude; ASA Grupacija; Fabrika Filtera d.d. Tešanj; Dm-drogerie markt d.o.o Sarajevo; BH Telecom d.d. Sarajevo; Mr. Oec. Samir Sunulahpašić; Fuad Galibanović; Deloitte - Emir Ibišević i Šahbegović Kemal)

U vezi sa postupanjem po procedurama iz zajedničkih nadležnosti Federacije i kantona, a to podrazumijeva raspravu i mišljenje nadležnih tijela u kantonima, ističemo da je poslana obavijest kao i zaključak Doma naroda Parlamenta Federacije BiH svim kantonalnim ministarstvima finansija (10 kantona).

Sabor Kantona Središnje Bosne dostavio je Zaključak od 07.10.2015. godine broj: 01-02-503/15 kojim daje pozitivno mišljenje na federalni Nacrt zakona o poreza na dobit uz prijedloge, primjedbe i sugestije iznesene na sjednici Sabora Kantona od strane uvaženih zastupnika Almir Švago i Elvedin Mušanović, a koji čine sastavni dio ovog zaključka.

Skupština Unsko - Sanskog Kantona dostavila je Zaključak od 09.10.2015. godine broj: 01-02-4-201/15 u kojem navodi da nema primjedbi na federalni Nacrt zakona o poreza na dobit.

Nakon okončanja javne rasprave, razmatrajući sve dostavljene prijedloge, mišljenja i sugestije, i prije i u toku javne rasprave, cijeneći preciznost predloženih odredbi, objašnjenja, komentara, njihov utjecaj na stabilnost porezne osnovice kao i fiskalne stabilnosti budžeta (kantonalnih i federalnog) i vodeći računa o neugrožavanju poslovanja privrednih subjekata na teritoriji Federacije, obrađivač Zakona je pristupio izradi teksta Prijedloga zakona, te sačinio posebno izvještaj o provedenoj javnoj raspravi.

5.1. Konačni prihvaćeni prijedlozi, mišljenja i sugestije na Nacrt zakona

Usljed dostavljenih primjedbi i sugestija i kao posljedica prihvaćenih prijedloga Zakon je dopunjen i izmijenjen i to kako slijedi:

- I. U članu 1. stav (1) izvršeno je terminološko usklađivanje te se riječi „način plaćanja, naplata poreza na dobit“ zamjenjuju riječima „plaćanje i naplata poreza na dobit“.
- II. U članu 2. stav (2) proširen je sa definicijama: „nadzorni organ“, „računovodstveni propis“, „finansijski izvještaj“, „povezana lica“ i „dobit“ u kontekstu značenja pojmova za potrebe ovog zakona, jer su u pitanju pojmovi općeg i višestrukog značenja i obima. Istovremeno pojmovi „Federacija“ i „porezni period“ su brisani iz razloga dvostrukog definiranja u drugim odredbama ovog zakona. Terminologija „pravnog subjekta“ je zamijenjena terminom „pravnog lica“ u čitavom Zakonu, radi usklađivanja sa drugim propisima unutar i van Bosne i Hercegovine, te je data opća definicija koja obuhvata bilo koji oblik pravnog organizovanja i udruživanja bilo gdje.
- III. U članu 3. izvršeno je terminološko usklađivanje, te preuređenje odredbi u kontekstu principa rezidentnosti i teritorijalnosti.
- IV. Član 4. Zakona je dopunjen sa dva nova stava i izmijenjenim stavom (2) s ciljem preciznijeg definiranja uslova pod kojima izuzeti porezni obveznici postaju porezni obveznici.
- V. Član 5. je preuređen i jednostavnije definiran, s tim da je zadržana suština koja je iznesena u Nacrtu zakona.
- VI. Član 7. stav (7) je brisan jer je predstavljao dupliranje odredbe vezano za član 41. Nacrta. Zatim, izvršena je dopuna stavova (2), (3) i (5) u kontekstu pojašnjenja i termina, uslijed dostavljenih prijedloga.
- VII. Član 9. je dopunjen sa novim stavom iz razloga preciznijeg definiranja troškova poslovnih jedinica. Također, tačka koja se odnosi na reprezentaciju je brisana i kreiran je novi član 12. Zakona u kojem je definirana zasebno. Također je isti slučaj i sa pravilom „istanjena kapitalizacija“ gdje je formiran novi član 18. Pravilo „istanjena kapitalizacija“ je novina za naše porezne obveznike, te zbog potrebe

jasnijeg tumačenja odredbe formiran je novi član u kojem je preciznije definirano pravilo. Pored toga dodate su tri nove tačke porezno nepriznatih rashoda kao posljedica dopuna zakona, a i samog nedostatka u Nacrtu zakona, jer nije bilo navedeno i bilo je nedorečeno.

- VIII. Član 10. je dopunjen novim stavom (2) i izmijenjenim stavom (2) odnosno (3) gdje je izvršeno usklađivanje sa računovodstvenim propisom.
- IX. Član 11. je izmijenjen i dopunjen, u svrhu usklađivanja sa propisima o porezu na dohodak, istovremeno stavovi koji su se odnosili na sponzorstvo i donacije su preneseni u novi član 12. radi grupiranja rashoda iste vrste. Također je član dopunjen sa novim stavom koji se odnosi na porezno priznate rashode za doprinose, zbog potreba formiranja porezne osnovice poslovnih jedinica nerezidenta i njihovih troškova. A istovremeno je prenesen stav iz člana 30. stav (2) Nacrta zakona, koji se odnosi na porezno priznate troškove stipendiranja, radi grupiranja rashoda iste vrste.
- X. Član 12. je novoformiran član, a povezan je sa prethodnom tačkom IX. u ovom pregledu.
- XI. U Članu 13. Prijedloga odnosno član 12. Nacrta zakona je izvršeno usklađivanje terminologije rezerve i rezervisanja.
- XII. Član 14. je novoformiran, u kojem se preciziralo vrijeme priznavanja rashoda koji su nastali kao posljedica rezervisanja u prethodnom periodu, radi jasnijeg definiranja odredbi jer su bile nedorečene, a povezan je sa odredbom u članu 9. stav (1) tačka m)
- XIII. Član 15. Prijedloga je član 13. Nacrta zakona i izvršeno je samo terminološko usklađivanje.
- XIV. Član 16. Prijedloga je član 14. Nacrta zakona, gdje je izvršeno usklađivanje kao posljedica izmijenjenog načina praćenja formiranih rezervi od strane nadzornog tijela - Agencije za bankarstvo u FBiH, gdje je dat izmijenjeni prijedlog poreznog priznavanja rezervisanja u saradnji sa Agencijom za bankarstvo u FBiH. A kod osiguravajućih društava izvršeno je terminološko usklađivanje i pojašnjenje odredbi.
- XV. Član 17. Prijedloga je član 15. Nacrta zakona, gdje je izvršena dopuna i usaglašavanje sa računovodstvenim propisima.
- XVI. Član 18. Prijedloga Zakona je novoformirani član, a koji je povezan sa članom 9. stav (1) tačka f). Objašnjenje je dato u tački VII ovog pregleda.
- XVII. Član 19. Prijedloga zakona je član 16. Nacrta Zakona, gdje je dodat novi stav zbog usklađivanja sa računovodstvenim propisima, jer je u Nacrtu bilo nedorečeno. Također je izvršeno usklađivanje termina radi jasnijeg definiranja odredbi.
- XVIII. Član 20. Prijedloga je član 17. Nacrta Zakona
- XIX. Član 21. Prijedloga je član 18. Nacrta zakona te je dopunjen sa novim stavom u svrhu preciziranja dokazivanja ispunjenosti uslova.
- XX. Član 22. je novoformirani član u kojem je izvršeno jasnije i preciznije definiranje, a koji je povezan sa članovima 16. i 17. Prijedloga jer je postojala nedorečenost.
- XXI. Član 23. je novoformirani član u kojem je izvršeno jasnije i preciznije definiranje, a koji je povezan sa članom 13. Prijedloga jer je postojala nedorečenost.
- XXII. Članovi 28. i 29. Prijedloga su novoformirani uslijed preciziranja odredbe člana 27. stav (1) (bivši član 22. Nacrta)

- XXIII. Član 30. Prijedloga je objedinio članove 23. i 24. Nacrta i dodan je novi stav u kontekstu preciziranja odredbi.
- XXIV. Član 32. Prijedloga je član 26. Nacrta zakona, gdje je izvršena dopuna sa tri nova stava i izmjena u svrhu jasnijeg definiranja formiranja porezne osnovice kod poslovnih jedinica, i visine priznavanja plaćenog poreza van teritorije Federacije.
- XXV. Član 33. Prijedloga je član 27. Nacrta zakona gdje je izvršena dopuna u svrhu preciziranja dokumenata potrebnih za dokazivanje oslobađanja poreza, a u vezi s prethodnom tačkom ovog pregleda.
- XXVI. Član 34. Prijedloga je član 28. Nacrta zakona, s tim da je izvršeno usklađivanje u stavu (2) zbog postojanja podzakonskog akta.
- XXVII. Član 35. Prijedloga je član 29. Nacrta zakona, s tim da je izvršeno usklađivanje terminologije.
- XXVIII. Član 36. Prijedloga je novoformirani član, koji se odnosi na porezne poticaje s osnova investiranja.
- XXIX. Član 37. je član 30. Nacrta zakona, gdje je izvršeno usklađivanje sa Zakonom o radu i preciziranje odredbe.
- XXX. Član 38. Prijedloga je član 31. Nacrta, s tima da je izvršena dopuna člana radi jasnijeg značenja, i dodat je novi stav (2) kao posljedica nedorečenosti Nacrta.
- XXXI. Član 39. Prijedloga je novoformirani član kojim se proširuje porezna osnovica nerezidenta.
- XXXII. Član 40. Prijedloga je član 32. Nacrta, s tim da je izvršeno preciziranje odredbi radi jasnijeg tumačenja.
- XXXIII. Član 47. Prijedloga je član 39. Nacrta, s tim da su dodana dva nova stava u svrhu preciziranja odredbi, jer je postojala nedorečenost.
- XXXIV. Član 50. Prijedloga je novoformirani, a koji je povezan sa članom 49. Prijedloga jer je postojala nedorečenost u Nacrtu.
- XXXV. Član 51. Prijedloga je član 42. Nacrta, samo je usklađen i dopunjen.
- XXXVI. Član 52. Prijedloga je član 43. Nacrta, samo je usklađen i preciziran.
- XXXVII. Član 53. Prijedloga je član 44. Nacrta, te je dodat novi stav (1) gdje je precizirana odredba plaćanja.
- XXXVIII. Član 54. Prijedloga je objedinio članove 45. i 46. Nacrta zakona i jasnije ih precizirao.
- XXXIX. Član 55. Prijedloga je član 47. Nacrta, s tim da je dodat novi stav i odredbe su usaglašene sa terminologijom.
- XL. Član 57. Prijedloga je član 49. Nacrta, s tim da je dodan novi stav kojim je dopunjeno definiranje poslovnih evidencija za poslovne jedinice, jer je bio nedorečen
- XLI. Članovi 58. i 59. Kaznene odredbe su usaglašeni sa novim članovima i izmjenama u zakonu.
- XLII. Član 60. Prijedloga je član 52. Nacrta, s tim da je dodat novi stav kojim je precizirano donošenje drugog Pravilnika o transfernim cijenama, jer je postojala nedorečenost, a u stavu (1) je izvršeno usklađivanje sa ostalim odredbama ovog zakona.
- XLIII. Član 61. Prijedloga je član 52. Nacrta, s tim da je izvršeno usklađivanje datuma i terminologije.

6. Finansijska sredstva

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati sredstva iz budžeta.

7. Usklađenost sa propisima Evropske unije, evropskim principima i standardima

Obaveza usklađivanja zakonodavstva u oblasti oporezivanja, uključujući mjere koje su usmjerene na dalju fiskalnu reformu proističe iz člana 98. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), a kako bi se osiguralo efikasnije ubiranje poreza i pospješilo suzbijanje poreznih prevara, te da se posebno vodi računa o prioritetima pravne tečevine (acquisa) Zajednice u oblasti oporezivanja i suzbijanja štetne konkurencije u oporezivanju. Uklanjanje štetne konkurencije u oporezivanju trebalo bi se obaviti na osnovu principa Kodeksa ponašanja za poslovno oporezivanje koji je usaglasilo Vijeće 1. decembra 1997. godine. Također je članom 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SPP) popisana obaveza usklađivanja u periodu do najviše šest godina.

Nadalje, u vezi sa obavezama propisanim odredbama sekundarnih izvora prava Evropske zajednice - Direktive, kao jedna od najvažnijih aktivnosti nameće se potreba usklađivanja ovog Zakona sa pravnom stečevinom EU u dijelu koji se odnosi na:

- I. DIREKTIVA VIJEĆA 2003/49/EZ od 03.06.2003. godine o zajedničkom sistemu oporezivanja isplate kamate i autorske naknade između povezanih privrednih društava različitih država članica i DIREKTIVA VIJEĆA 2004/76/EZ od 29.04.2004. godine o izmjenama Direktive 2003/49/EZ od 03.06.2003.godine o omogućavanju prelaznog razdoblja nekim državama članicama u vezi s primjenom zajedničkog sistema oporezivanja isplate kamate i autorske naknade između povezanih privrednih društava različitih država članica.
- II. DIREKTIVA VIJEĆA 2009/133/EZ od 19.10.2009. godine o zajedničkom sistemu oporezivanja koji se primjenjuje na spajanja, podjele, djelimične podjele, prijenos imovine i zamjena dionica društva iz različitih država članica te prijenos sjedišta SE-a ili SCE-a iz jedne države članice u drugu;
- III. DIREKTIVA VIJEĆA 2011/96/EU od 30.11.2011. godine o zajedničkom sistemu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica i DIREKTIVA VIJEĆA 2014/86/EU od 08.07.2014. godine o izmjeni Direktive 2011/96/EU o zajedničkom sistemu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica.

S tim u vezi, **načlašavamo da ovaj Zakon nije usklađen sa gore pomenutim Direktivama iz razloga što bi usklađivanje ugrozilo poreznu osnovicu te dovelo do značajnog smanjenja javnog prihoda poreza na dobit. Preporuka MMF-a je također bila da se ovaj Zakon uskladi pred pristupanje.**

Stoga, imajući u vidu obavezu propisanu odredbom člana 3. stav 2. Uredbe o Uredu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa zakonodavstvom Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/07), sačinili smo na propisanom obrascu Izjavu o usklađenosti, a Uporedni prikaz nismo iz navedenih razloga.